

Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ -

ΠΑΡΘΟΝ ΚΑΙ ΜΕΝΩΝ

ΛΙΑΤΣΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΜΟΥΡΤΗ ΜΑΡΙΝΑ

**ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΡΕΠΟΥΣΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ**

ΠΑΤΡΑ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2005

ΑΡΙΘΜΟΣ	
ΕΣΑΓΩΓΗΣ	6881

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	4
ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	4
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	4
1. Το υφιστάμενο περιβάλλον λειτουργίας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.....	4
2. Διατραπεζικές σχέσεις.....	5
3. Σχέσεις τραπεζών με την πολιτεία.....	5
4. Σχέσεις τραπεζών με τις παραγωγικές τάξεις και τους καταναλωτές.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	8
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ	8
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑ-ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΤΙΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ	8
Α) ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1828-1927.....	9
Β) ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1928-1945.....	10
Γ) ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1946 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ.....	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	14
ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	14
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ- ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ	14
ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ.....	14
ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΛΗ.....	15
1. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.....	16
2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ.....	16
(Εμπορικές και Επενδυτικές).....	16
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ	17
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.....	17
Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.....	18
Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος.....	19
Ε.Τ.Β.Α. (Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης).....	19
Ε.Τ.Ε.Β.Α. (Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Ανάπτυξης).....	19
ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ	20
3. ΕΙΔΙΚΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ.....	20
α) Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο.....	20
β) Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.....	20
4. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ.....	21
Χαρακτηριστικά των Συνεταιριστικών Τραπεζών.....	22
Πλεονεκτήματα Συνεταιριστικών Τραπεζών, σε σχέση με άλλες τράπεζες.....	22
Μειονεκτήματα Συνεταιριστικών Τραπεζών, σε σχέση με άλλες τράπεζες.....	23
ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ	24
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΤΟΥΣ	24
ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ	25
ΜΕ ΤΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	27
ΕΙΔΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	27
ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ-ΤΑΜΕΙΑΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ.....	27
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ.....	28
Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΠΟ ΜΕΓΑΛΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ.....	29
ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΕΙ ΑΠΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ	
ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΣΕ ΕΞΩΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΜΕΣΑ.....	29
ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ.....	29

Ο ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	30
Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΧΩΡΑΣ	30
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	30
Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑ	30
Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΜΟΧΛΕΥΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6.....	32
ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	32
ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	32
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ.....	32
ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΙΔΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	33
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ.....	34
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ	34
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΝΕΩΝ.....	35
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ.....	36
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ.....	37
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ.....	37
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ.....	38
• Μερίσματα και άλλα κέρδη.....	39
• Ενοίκια ακινήτων	39
• Προϊόν πωλήσεων ακινήτων	39
• Προϊόν κληρονομιών.....	39
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ.....	40
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ.....	42
Συνταξιοδοτικό Πρόγραμμα.....	42
Ασφαλιστικό πρόγραμμα κατοικίας	43
Πρόγραμμα για την ασφάλιση των παιδιών	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7.....	44
Πιστοδοτήσεις	44
ΔΑΝΕΙΑ.....	44
ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ.....	45
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ.....	47
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΥΠΕΡΑΝΑΛΗΨΗΣ	50
ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΚΑΡΤΑ.....	50
ΧΡΕΩΣΤΙΚΗ ΚΑΡΤΑ.....	52
ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8.....	56
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.....	56
ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΣΩ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ (WEB BANKING).....	56
ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ (PHONE BANKING)	57
ΠΑΓΙΕΣ ΕΝΤΟΛΕΣ.....	57
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ.....	58
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9.....	59
ΞΕΠΛΥΜΑ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ.....	59
ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΞΕΠΛΥΜΑ ΤΟΥ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ:.....	59
Η ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ Ο ΝΕΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.....	60
ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ ΚΑΙ ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ.....	61
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ «ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ.....	62
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.....	63
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΥΠΟΠΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ.....	63
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10.....	67

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ - ΕΞΑΓΟΡΕΣ).....	67
<i>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</i>	69

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τράπεζα είναι η οικονομική επιχείρηση, η οποία θεωρείται ως ο μεσάζοντας μεταξύ εκείνων οι οποίοι έχουν ανάγκη δανεισμού για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων τους και των κεφαλαιούχων που ζητούν να επενδύσουν κεφάλαια. Η κυριότερη λειτουργία της τράπεζας είναι ο έντονος δανεισμός. Δανείζει κεφάλαια, τα οποία είτε προέρχονται από καταθέσεις πελατών, είτε της ανήκουν.

Υπάρχουν τέσσερις διαστάσεις της λειτουργίας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, οι οποίες συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής οικονομίας. Οι διαστάσεις αυτές αφορούν

1. Το υφιστάμενο περιβάλλον λειτουργίας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος
2. Τις διατραπεζικές σχέσεις
3. Τις σχέσεις με την πολιτεία
4. Τις σχέσεις των τραπεζών με τις παραγωγικές τάξεις και τους καταναλωτές

1. Το υφιστάμενο περιβάλλον λειτουργίας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος

Αναλυτικότερα, όσον αφορά το υφιστάμενο περιβάλλον λειτουργίας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, παρατηρούμε ότι παρά τις δυσκολίες που αντιμετώπισε η διεθνής οικονομία των τελευταίων ετών, ο ελληνικός τραπεζικός τομέας αναπτύχθηκε και εκσυγχρονίστηκε. Οι ελληνικές τράπεζες παρουσίασαν κερδοφορία και επιπλέον οι θέσεις εργασίας στον κλάδο έχουν διασφαλιστεί, με αποτέλεσμα την σημαντική συμβολή στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Παρακάτω μπορούμε να δούμε κάποιες επί μέρους πλευρές

- Η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών έχει διευρυνθεί σημαντικά. Σε ότι όμως αφορά τους ιδιώτες, το ύψος του δανεισμού τους είναι το χαμηλότερο σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Μείωση των επιτοκίων καταθέσεων.
Η μείωση των επιτοκίων, μειώνει την ανταμοιβή παραδοσιακών μορφών αποταμίευσης αλλά ευνοεί τους δανειολήπτες. Αυτό έχει ευνοϊκές συνέπειες και στην οικονομική ανάπτυξη.
- Όσον αφορά τα δίκτυα των ελληνικών τραπεζών, έχουν επεκταθεί και εκτός συνόρων και διευρύνουν την παρουσία τους στις αγορές της ευρωζώνης.

2 .Διατραπεζικές σχέσεις

Οι σχέσεις των τραπεζών μεταξύ τους χαρακτηρίζονται από <<συνεργασία>>. Η <<συνεργασία>> αυτή έχει να κάνει με τις προσπάθειες που γίνονται να εκσυγχρονιστεί το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, ώστε να είναι ανταγωνιστικό στην ευρωζώνη, αλλά και να συμβάλλει στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Βασικό ρόλο στο σύνολο της οικονομίας παίζει και η εταιρεία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, η οποία παρατηρεί πώς συναλλάσσονται επιχειρήσεις και ιδιώτες και αποτελεί βασικό παράγοντα εξυγίανσης και ασφάλειας των συναλλαγών.

3.Σχέσεις τραπεζών με την πολιτεία

Οι σχέσεις των τραπεζών με την πολιτεία επιβάλλεται να είναι άριστες. Οι τράπεζες στηρίζουν το έργο των δημοσίων υπηρεσιών, είτε απλουστεύοντας κάποιες γραφειοκρατικές διαδικασίες, είτε με το να διαθέτουν σημαντικούς πόρους.

Ακόμη, οι τράπεζες δίνουν την δυνατότητα στους πελάτες να καταβάλλουν κάποιες εισφορές τους στο ΙΚΑ ή στο ΤΕΒΕ, ηλεκτρονικά με αποτέλεσμα να συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης.

Οι ελληνικές τράπεζες πρωτοπορούν στη διεθνοποίηση της οικονομίας, αφού επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στις αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, αλλά και με την βοήθεια των ελληνικών επιχειρήσεων που επεκτείνονται σε αυτές τις χώρες, έχουμε περισσότερες πηγές εισροής πόρων στην Ελλάδα.

4.Σχέσεις τραπεζών με τις παραγωγικές τάξεις και τους καταναλωτές

Οι τράπεζες προσφέρουν στις επιχειρήσεις ορισμένες υπηρεσίες, οι οποίες καλύπτουν μακροχρόνιες και βραχυχρόνιες ανάγκες. Τέτοιες υπηρεσίες είναι :

Το factoring, όπου μέσω υπηρεσιών πρακτόρευσης επιχειρηματικών απαιτήσεων, οι επιχειρήσεις μπορούν να προεξοφλούν τις απαιτήσεις τους καλύπτοντας έτσι τις βραχυχρόνιες ανάγκες τους, χωρίς να χρειάζονται τραπεζικό δανεισμό. Αλλά και με τις υπηρεσίες επιχειρηματικής μίσθωσης, leasing, οι επιχειρήσεις αποκτούν αγαθά (αυτοκίνητα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές), με σταδιακή αποπληρωμή.

Οι τράπεζες προσφέρουν μεγάλο αριθμό υπηρεσιών, με στόχο να καλύπτουν όλο και περισσότερες ανάγκες των καταναλωτών. Κάποιες από αυτές είναι η παροχή πιστωτικών καρτών αλλά και η παροχή δανείων.

Η εξάπλωση των πιστωτικών καρτών είναι μεγάλη. Με αυτές ωφελούνται και οι καταναλωτές οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν αγαθά πιο εύκολα, αλλά και οι ιδιοκτήτες των καταστημάτων που συνεργάζονται με τα συστήματα καρτών.

Όσον αφορά τα δάνεια, οι διαδικασίες για την παροχή καταναλωτικών και στεγαστικών, έχουν απλουστευθεί και τα διαθέσιμα προϊόντα καταναλωτικής και στεγαστικής πίστης έχουν εμπλουτιστεί.

Καταλήγοντας, μπορούμε να πούμε ότι η δραστηριότητα των ελληνικών τραπεζών τα τελευταία χρόνια, υπήρξε αποφασιστικής σημασίας για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Ανταγωνίζονται αντίστοιχες επιχειρήσεις του εξωτερικού και συνεχώς διευρύνουν την παρουσία τους

στην Ελλάδα. Εισάγουν νέους θεσμούς και υιοθετούν τεχνολογία αιχμής, με αποτέλεσμα να πετυχαίνουν υψηλές επιδόσεις.

Επιπλέον οι ελληνικές τράπεζες παρέχουν φθηνή χρηματοδοτική στήριξη στις επιχειρήσεις και έτσι στηρίζουν την επιχειρηματικότητα. Έτσι, θεωρούμε πως η ελληνική πολιτεία και κοινωνία μπορούν να είναι υπερήφανες για την ποιότητα και τα επιτεύγματα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑ-ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΤΙΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Η εμπορία του χρήματος, δηλαδή η λειτουργία που διευκόλυνε τους εμπορευόμενους, αναπτύχθηκε με την εμφάνιση του νομίσματος σαν μονάδα μέτρησης και ανταλλαγής των οικονομικών αγαθών.

Νέα ώθηση στις χρηματοπιστωτικές πράξεις δόθηκε από την ανάπτυξη του εμπορίου ανάμεσα σε δυνάμεις της Μεσογείου όπως ήταν οι Έλληνες και οι Φοίνικες. Θα μπορούσε κανείς να πει ότι λίγα πράγματα έχουν αλλάξει όσον αφορά τις βασικές πιστωτικές εργασίες του καιρού εκείνου και τις πράξεις μιας σημαντικής τράπεζας. Πράγματι, η χορήγηση δανείων, οι καταθέσεις, η ανταλλαγή διαφορετικών νομισμάτων ήταν πράξεις που ασκούσαν συστηματικά οι Έλληνες και οι Φοίνικες. Εξαιτίας ηθικών αντιλήψεων του καιρού εκείνου, τέτοιες ανταλλαγές για πολλά χρόνια ήταν περιορισμένες. Από τον 5ο αιώνα όμως αυτό το εμπόδιο ξεπεράστηκε με αποτέλεσμα να ανατίθονται τέτοιες πράξεις στους ναούς και τους ιερείς τους. Οι πρώτες τράπεζες Δημοσίου συμφέροντος, θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει πως ήταν τα ελληνικά θρησκευτικά ιδρύματα της Δήλου, των Δελφών και της Εφέσου.

Στα Ρωμαϊκά χρόνια, το εμπόριο του χρήματος ακολούθησε τις πολιτικοοικονομικές συνθήκες της εποχής: Ο τραπεζίτης, ήταν αργυραμοιβός που αντάλλαξε χρυσά νομίσματα και δάνειζε με τεράστια επιτόκια.

Το 14^ο αιώνα, στο πιο μεγάλο οικονομικό κέντρο της Μεσαιωνικής Ευρώπης, εμφανίστηκαν οι πρώτες τραπεζικές Εταιρίες. Οι εταιρίες αυτής της εποχής, άρχισαν να λειτουργούν οργανωμένα και να κάνουν όλες τις πράξεις ανταλλαγής, αποστολής και παροχής χρήματος, αν και δεν ήταν αμιγείς τράπεζες.

Στην Αναγέννηση, αρχίζει να διαφαίνεται η ανάγκη σχέσης μεταξύ τραπεζών και πολιτειακών αρχών, με τους πρώτους κεφαλαιούχους τραπεζίτες.

Ανάμεσα στον 16^ο και 17^ο αιώνα εμφανίζονται οι πρώτες δημόσιες τράπεζες, ανάμεσα στις οποίες και η τράπεζα της Αγγλίας. Παρά το γεγονός ότι η πιστωτική τράπεζα και ο ρόλος του κεφαλαιούχου τραπεζίτη-ιδιοκτήτη συνεχώς αυξάνει, το τραπεζικό σύστημα ήδη έχει αρχίσει να λειτουργεί μέσα σε καθορισμένους νόμους, όπου η κυριαρχία διαφαίνεται ότι θα ανήκει στα ισχυρά κεντρικά ιδρύματα, δημόσιου χαρακτήρα.

Όσον αφορά τη σύγχρονη ιστορία του τραπεζικού μας συστήματος, θα μπορούσε κανείς να τη διακρίνει σε 3 φάσεις, όπου η μία καλύπτει την περίοδο 1828-1927, η άλλη την περίοδο 1928 ως το τέλος του Β' Παγκοσμίου πολέμου και η τρίτη από το 1946 μέχρι σήμερα.

A) ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1828-1927

Η πρώτη αυτή φάση καλύπτει μεγάλη ανομοιογενή περίοδο, όσον αφορά την οργάνωση και τη δραστηριότητα του τραπεζικού συστήματος αλλά και γενικότερα τον βαθμό και το ρυθμό της οικονομικής προόδου. Χαρακτηριστικά αυτής της περιόδου είναι:

1. Δεν υπάρχει καμία μορφή κρατικής παρέμβασης και ελέγχου στο τραπεζικό σύστημα.
2. Τα τραπεζικά ιδρύματα εκτελούν χωρίς διάκριση όλες τις τραπεζικές εργασίες, σε όλους τους κλάδους και δεν υπάρχει καμία τάση προσανατολισμού σε συγκεκριμένο τομέα.
3. Η εκδοτική λειτουργία είναι έργο το οποίο ασκεί κυρίως η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και εκτός του ότι δεν είναι εξειδικευμένη, δεν ασκείται και ενιαία.
4. Υπάρχει τάση ίδρυσης πολλών μικρών τραπεζών
5. Η οργάνωση του τραπεζικού συστήματος έχει υποτυπώδης ανάπτυξη.

Πρώτη τράπεζα του νεότερου Ελληνικού κράτους ήταν η **Εθνική Χρηματική Τράπεζα**, η οποία ιδρύθηκε το 1828 και ήταν κρατικός οργανισμός. Έργο της ήταν η έκδοση έντοκων ομολόγων ώστε να συγκεντρώνει κεφάλαια για λογαριασμό το κράτους. Μετά από 6 χρόνια, το

ίδρυμα διέκοψε τις εργασίες του, αφού η προσπάθειά του να εμπνεύσει εμπιστοσύνη, απέτυχε.

Το 1841 ιδρύθηκε η **Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος**. Αρχικά έχει τη μορφή εκδοτικής, κτηματικής και προεξοφλητικής τράπεζας. Όμως με τον καιρό οι λειτουργίες της επεκτάθηκαν και κατά το τέλος του αιώνα διενεργεί σχεδόν όλες τις τραπεζικές συναλλαγές.

Το 1893 ιδρύθηκε η **τράπεζα Αθηνών**, η οποία από την αρχή ήταν εμπορική τράπεζα και ανέπτυξε μεγάλη δραστηριότητα ως το 1953 που συγχωνεύτηκε με την Εθνική τράπεζα της Ελλάδος.

Αργότερα, αξιομνημόνευτες περιπτώσεις δημιουργίας μεγάλων τραπεζικών μονάδων κατά την περίοδο αυτή, ήταν:

Η **Εμπορική τράπεζα της Ελλάδος** που ιδρύθηκε το 1907 και ανέπτυξε δράση με επιτυχία η οποία συνεχίζεται ως σήμερα και η **τράπεζα της Ανατολής** που ιδρύθηκε το 1904, αλλά το 1932 συγχωνεύθηκε με την Εθνική τράπεζα της Ελλάδος.

Τη περίοδο αυτή ιδρύθηκαν και πολλές άλλες τράπεζες, τοπικού ή προσωπικού χαρακτήρα, ελάχιστες εκ των οποίων κατόρθωσαν να επιζήσουν για χρόνια και ν' αναπτύξουν επιτυχή δράση.

Β) ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1928-1945

Από το τέλος της προηγούμενης περιόδου, είχε γίνει σαφής η αδυναμία για οργάνωση και ανάπτυξη του τραπεζικού συστήματος καθώς και η έλλειψη ειδικού νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της τράπεζας. Έτσι, σ' αυτή την περίοδο έγιναν προσπάθειες για βελτιώσεις των παραπάνω προβλημάτων. Ειδικότερα, έγιναν κινήσεις προς την κατεύθυνση του σταδιακού καταμερισμού των βασικών τραπεζικών λειτουργιών και τις δημιουργίες εξειδικευμένων φορέων. Ψηφίστηκαν ειδικοί νόμοι σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις της λειτουργίας των τραπεζών. Αργότερα, δημιουργήθηκαν κάποιοι περιοριστικοί κανόνες όσον αφορά τους τομείς των *συναλλαγματικών* δοσοληψιών και της κυκλοφορίας τραπεζογραμματίων.

Κινήσεις προς την κατεύθυνση της εξειδίκευσης έγιναν ουσιαστικά το 1928 με την ίδρυση αυτοτελούς κεντρικής τράπεζας με την επωνυμία

Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία ανέλαβε το εκδοτικό λειτουργήμα από την Εθνική τράπεζα της Ελλάδος.

Ήδη από το 1927, είχε αφαιρεθεί ο κλάδος της κτηματικής πίστης από την Εθνική τράπεζα της Ελλάδος και δημιουργήθηκε η **Εθνική Κτηματική τράπεζα της Ελλάδος**. Το 1929 ιδρύθηκε η **Αγροτική τράπεζα της Ελλάδος** η οποία ανέλαβε τον τομέα της αγροτικής πίστης αυτοτελώς.

Η φάση αναμόρφωσης συμπληρώθηκε με την μεταστροφή του ρεύματος ίδρυσης νέων τραπεζικών μονάδων μικρού μεγέθους της προηγούμενης περιόδου και παράλληλα με την τάση συγκέντρωσης των τραπεζικών ιδρυμάτων και την δημιουργία ισχυρών μονάδων με συγχώνευση ή απορρόφηση των μικρών, από μεγαλύτερες τράπεζες.

Το 1931 ψηφίστηκαν νόμοι όπου καθορίζονταν ποιες επιχειρήσεις ήταν τράπεζες, προέβλεπαν ελάχιστο όριο των κεφαλαίων αυτών και επιβάλλουν περιορισμούς και υποχρεώσεις των τραπεζών. Και το 1932 ψηφίστηκαν νόμοι οι οποίοι επέβαλλαν μονοπωλιακή διαχείριση χρυσού και εξωτερικού συναλλάγματος, αναγκαστική κυκλοφορία τραπεζογραμματίων και έλεγχο των εισαγωγών και εξαγωγών.

Γ) ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1946 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Η τελευταία και σύγχρονη φάση εξέλιξης του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, χαρακτηρίζεται από τάσεις που αναφέρονται στην εξειδίκευση των τραπεζικών μηχανισμών, αλλά και στην άσκηση συστηματικής πιστωτικής πολιτικής από το κράτος. Επιπλέον, αυτή τη περίοδο υπάρχει προσέλευση ξένου τραπεζικού ενδιαφέροντος.

Το 1946 δημιουργήθηκε από το κράτος ο **Οργανισμός Τουριστικής Πίστewς**. Έργο του, η πιστωτική ενίσχυση επενδυτικών πρωτοβουλιών στον τομέα της Τουριστικής Υποδομής. Στην συνέχεια ιδρύθηκαν από το κράτος 2 οργανισμοί: ο **Οργανισμός Χρηματοδότησης Οικονομικής Ανάπτυξης το 1954** και ο **Οργανισμός Βιομηχανικής Ανάπτυξης το 1960**.

Τα 3 παραπάνω ιδρύματα συγχωνεύτηκαν το 1964 σε ενιαίο κρατικό οργανισμό με την επωνυμία **Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης**

(Ε.Τ.Β.Α.). Στο μεταξύ ιδρύθηκαν ανάλογα ιδιωτικά πιστωτικά ιδρύματα κάτω από τον έλεγχο των μεγάλων εμπορικών τραπεζών. Συγκεκριμένα το 1962 ιδρύθηκε η **Τράπεζα Επενδύσεων** υπό της Εμπορικής τράπεζας της Ελλάδος και το 1963 η **Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Ε.Β.Α.)**, υπό της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.

Πέραν της δημιουργίας εξειδικευμένων φορέων, έγινε και συστηματική παρέμβαση από το κράτος, για τον έλεγχο και την κατεύθυνση των νομισματικών και πιστωτικών εξελίξεων. Η ενέργεια αυτή εκδηλώθηκε με την σύσταση ειδικού οργάνου για την εκτέλεση συγκεκριμένης νομισματικής και πιστωτικής πολιτικής. Το παραπάνω όργανο είναι η **Νομισματική Επιτροπή** που δημιουργήθηκε το 1946 και είχε τη δυνατότητα να θέσει υπό τον έλεγχό της το σύνολο της νομισματικής και πιστωτικής λειτουργίας.

Την περίοδο αυτή, εφαρμόστηκε αυστηρός διοικητικός έλεγχος στη λειτουργία του τραπεζικού συστήματος. Ο έλεγχος αυτός καθόριζε τα επιτόκια των δανείων και των καταθέσεων, την ρευστότητα των τραπεζών και εμπόδιζε τον ανταγωνισμό μεταξύ των τραπεζών.

Η κατάσταση αυτή έγινε η αιτία να καταργηθεί η Νομισματική Επιτροπή το 1982. Έτσι, με την κατάργηση της Νομισματικής Πολιτικής, αλλά κυρίως μετά το 1987, με την μελέτη για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα της επιτροπής Καρατζά, έγιναν σημαντικά βήματα για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος, τα οποία είχαν 3 κατευθύνσεις:

1. Κατάργηση των κανόνων της Νομισματικής Επιτροπής
2. Ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς
3. Εισαγωγή νέων τραπεζικών υπηρεσιών όπως το leasing, factoring

Από το 1992 και μετά δημιουργήθηκαν διάφορες μεγάλες τράπεζες και πιο κάτω παρατίθενται ορισμένες σημαντικές συγχωνεύσεις και ιδιωτικοποιήσεις μεταξύ τραπεζών.

Το 1998, το ελληνικό κράτος προχώρησε στην ιδιωτικοποίηση της **Τράπεζας της Κεντρικής Ελλάδος και της Τράπεζας Κρήτης και το 1999 της Ιονικής Τράπεζας**. Τον Απρίλιο του 1998, τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου της **Γενικής Τράπεζας**, πουλήθηκε σε ιδιώτες επενδυτές. Η

Τράπεζα Μακεδονίας – Θράκης ήταν κρατική, μέχρις ότου ο όμιλος της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο πούλησαν το 37% του μετοχικού κεφαλαίου της, στην **Τράπεζα Πειραιώς**.

Το 2000 η γαλλική τράπεζα **Credit Agricole** εξαγόρασε το 6,7% του μετοχικού κεφαλαίου της **Εμπορικής Τράπεζας**, το οποίο στη συνέχεια το αύξησε στο 9%.

Το 2000 η **Τράπεζα Εργασίας και η Eurobank** συγχωνεύθηκαν και σχημάτισαν την **Eurobank-Ergasias A.E.** Τον Ιούνιο του 2000 η **Τράπεζα Πειραιώς**, απορρόφησε τις **Τράπεζες Μακεδονίας-Θράκης και Χίου**, δημιουργώντας τον όμιλο **Πειραιώς**. Έπειτα απέκτησε ποσοστό συμμετοχής 57,8% στο μετοχικό κεφάλαιο της **E.T.B.A.**, η οποία ήταν κρατική τράπεζα. Ακόμη, η **Ιντεραμέρικαν**, η μεγαλύτερη ασφαλιστική εταιρία στην Ελλάδα προχώρησε από κοινού με την **Banco Commercial Portuguese**, στην ίδρυση τραπεζικού ιδρύματος με την ονομασία **Nova bank**

Το Σεπτέμβρη του 2001 συγχωνεύονται οι τράπεζες **E.F.G. Eurobank Ergasias και Τέλεσις Τράπεζα Επενδύσεων**, με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη και στα τέλη του 2002, η **Εθνική Τράπεζα** απορρόφησε τη θυγατρική της **Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Ανάπτυξης A.E.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ- ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ

Ο τραπεζικός τομέας στην Ελλάδα αναπτύχθηκε ραγδαία κατά τα τελευταία χρόνια, λόγω της απελευθέρωσης των αγορών και των τεχνολογικών εξελίξεων. Έτσι, στον ελλαδικό χώρο δραστηριοποιούνται 46 Ελληνικές και ξένες τράπεζες, καθώς και διάφορα πιστωτικά ιδρύματα.

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, περιλαμβάνει στα μέλη της τις εξής τράπεζες:

ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

1. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
2. ALPHA BANK
3. ΤΡΑΠΕΖΑ ΕFG EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.
4. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α. Ε.
5. ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α. Ε.
6. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α. Ε.
7. ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ Α. Τ. Ε.
8. ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ
9. CITIBANK INTERNATIONAL plc
10. ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α. Ε.
11. ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α. Ε.
12. ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ Α. Ε.
13. ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α. Ε.
14. ASPIS BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
15. HSBC BANK plc
16. NOVABANK Α. Ε.
17. BAYERISCHE HYPO UND VEREINSBANK Α. Γ.
18. ΤΡΑΠΕΖΑ PROBANK Α. Ε.
19. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
20. ΩΜΕΓΑ BANK ΤΡΑΠΕΖΑ Α. Ε.

21. FBV-ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α. Ε.
22. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ
23. BNP PARIBAS SECURITIES SERVICES

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΛΗ

1. ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ
2. ABN AM.ΡΟ BANK
3. SOCIETE GENERALE
4. BNP PARIBAS (HELLAS)
5. MARFIN BANK A. T. E.
6. BANK OF AMERICA N. A.
7. PROTON ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α. Ε.
8. AMERICAN BANK OF ALBANIA GREEK BRANCH
9. ΕΘΝΙΚΗ LEASING Α. Ε. (Χρηματοδοτικές Μισθώσεις)
10. EFG EUROBANG ERGASIAS (Χρηματοδοτικές Μισθώσεις)
11. ALPHA LEASING (Χρηματοδοτικές Μισθώσεις)

Οι ελληνικές τράπεζες, μπορούν να χωριστούν σε 4 κατηγορίες:

1. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ
 - Εμπορικές τράπεζες
 - Επενδυτικές τράπεζες
3. ΕΙΔΙΚΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ
4. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

1. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Κεντρική Τράπεζα της χώρας είναι η **Τράπεζα της Ελλάδος**, η οποία ιδρύθηκε το 1928. Έχει έδρα την Αθήνα και τη μορφή της Ανώνυμης Εταιρίας. Οι αρμοδιότητες και λειτουργίες της Τράπεζας της Ελλάδος είναι:

- Διενεργεί τις ταμειακές και τραπεζικές εργασίες του Δημοσίου, ενεργώντας σαν τραπεζίτης του Κράτους.
- Εκδίδει και κυκλοφορεί τα τραπεζογραμμάτια
- Χρηματοδοτεί τους ειδικούς πιστωτικούς οργανισμούς
- Διαχειρίζεται και διαφυλάσσει τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας
- Εφαρμόζει νομισματική και πιστωτική πολιτική
- Ασκεί τον έλεγχο στα άλλα πιστωτικά ιδρύματα
- Πρωθεί και επιβλέπει την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών και των συστημάτων διακανονισμού χρεογράφων

Αποτελέσματα των αρμοδιοτήτων της Τράπεζας της Ελλάδος είναι:

1. Διαμορφώνοντας τα επιτόκια, να ρυθμίζει το κόστος του χρήματος
2. Να ρυθμίζει την προσφορά χρήματος στα πλαίσια της γενικής πολιτικής της κυβέρνησης
3. Να επηρεάζει το μέγεθος των πιστώσεων, με αποτέλεσμα να χαράζει τα πλαίσια του μηχανισμού χρηματοδότησης.

2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

(Εμπορικές και Επενδυτικές)

Στην ελληνική χρηματοπιστωτική αγορά, από παλιά κυριαρχούσαν οι Εμπορικές Τράπεζες. Πρόσφατα όμως, κάποια ειδικά Πιστωτικά Ιδρύματα επεκτάθηκαν στην εμπορική τραπεζική. Η διάκριση μεταξύ Γενικών και Επενδυτικών Τραπεζών έπαψε να ισχύει και η Τράπεζα της Ελλάδος κατατάσσει όλες τις τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα (με εξαίρεση το

Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο της Ελλάδος και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων), ως Γενικές Τράπεζες.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

1. Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος
2. Ε.Τ.Ε.Β.Α. (Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομ/κής Ανάπτυξης)
3. Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος
4. Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος
5. Γενική Τράπεζα της Ελλάδος
6. Τράπεζα Αττικής
7. Ε.Τ.Β.Α. (Ελληνική Τράπεζα βιομ/κών Επενδύσεων)
8. Εγνατία Τράπεζα
9. Τράπεζα Πειραιώς
10. ALPHA Bank
11. EFG Eurobank Ergasias
12. ASPIS Bank
13. Novabank
14. Λαϊκή Τράπεζα

Παρακάτω παρουσιάζονται αναλυτικά ορισμένες Ελληνικές Γενικές Τράπεζες:

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, είναι η μεγαλύτερη Τράπεζα του Συστήματος. Ιδρύθηκε το 1841, ως εμπορική τράπεζα και μέχρι την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος το 1928 είχε το εκδοτικό προνόμιο. Ο όμιλος της Ε.Τ.Ε. , προσφέρει ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που ανταποκρίνονται στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες επιχειρήσεων και ιδιωτών, όπως επενδυτικές εργασίες, ασφάλειες, εργασίες χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) , διαχείρισης επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring). Το δίκτυό της αποτελείται από 604 καταστήματα.

Στο εξωτερικό, το δίκτυο της τράπεζας περιλαμβάνει 283 μονάδες σε 4 ηπείρους.

Η μεγάλη δύναμη της τράπεζας είναι οι λογαριασμοί καταθέσεων και οι λογαριασμοί χορηγήσεων.

Αναλυτικά, αντικείμενο εργασιών της είναι:

- Χορήγηση δανείων και πιστώσεων
- Μεσολάβηση στη χρηματοδότηση επιχειρήσεων, στη συνεργασία μεταξύ τους ή την κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια εγγραφή ή ομολογιακών δανείων.
- Έκδοση και διαχείριση μέσων πληρωμής πιστωτικών καρτών
- Λήψη δανείων, έκδοση ομολογιακών δανείων, λήψη πιστώσεων ή εγγυήσεων
- Αγορά, πώληση, διαχείριση συναλλάγματος ή ξένων νομισμάτων
- Μεσολάβηση στις διατραπεζικές αγορές
- Εκμίσθωση θυρίδων
- Διαχείριση χαρτοφυλακίου

Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.

Η Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύθηκε το 1907 και οι μέτοχοί της φτάνουν σήμερα τους 67.000. Η Credit Agricole (C.A.), η μεγαλύτερη γαλλική τράπεζα μετέχει με ποσοστό 10%, στο μετοχικό κεφάλαιο της Εμπορικής Τράπεζας. Η συμμαχία αυτή υπογράφηκε το 2000 και σκοπός της είναι η ανταλλαγή τεχνογνωσίας μεταξύ των 2 τραπεζών.

Οι τραπεζικές υπηρεσίες του ομίλου της Εμπορικής προσφέρονται μέσω δικτύου 374 υποκαταστημάτων. Επιπλέον, η Εμπορική Τράπεζα έχει υποκαταστήματα και θυγατρικές σε πολλές χώρες του εξωτερικού.

Αντικείμενο των δραστηριοτήτων της, είναι:

- Τραπεζικές υπηρεσίες
- Διαχείριση διαθεσίμων, χαρτοφυλακίου, κινητών αξιών
- Ασφάλειες και τραπεζοασφάλειες
- Χρηματοδοτικές μισθώσεις

- Εταιρικά κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών

Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος

Η Α.Τ.Ε. είναι η πρώτη από τις τράπεζες που ιδρύθηκε με απόφαση του κράτους. Οι λειτουργίες της είναι:

- Χορήγηση δανείων και κάθε φύσης πίστωσης.
- Χορήγηση χρησίων στη γεωργία ειδών
- Ενίσχυση της διάδοσης τελειότερων μεθόδων καλλιέργειας με την παροχή οδηγιών
- Διάδοση και ενίσχυση της γεωργικής οικοτεχνίας
- Χρηματοδότηση οργανισμών στους οποίους συμμετέχει η ίδια

Ε.Τ.Β.Α. (Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης)

Η Ε.Τ.Β.Α. ιδρύθηκε το 1946. Οι κυριότεροι στόχοι της είναι:

- Η υποστήριξη επενδυτικών σχεδίων στη βιομηχανία, ναυτιλία, τουρισμό
- Η προσέλκυση αλλοδαπών κεφαλαίων
- Η ενίσχυση των εξαγωγών των μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων
- Η υποβοήθηση ανάπτυξης της κεφαλαιαγοράς

Ε.Τ.Ε.Β.Α. (Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Ανάπτυξης)

Η Ε.Τ.Ε.Β.Α. ιδρύθηκε το 1963 με συμμετοχή της Ε.Τ.Ε. και 14 ξένων τραπεζών. Οι κύριες εργασίες της είναι:

- Η ίδρυση βιομηχανικών μονάδων
- Η συμμετοχή στο κεφάλαιο νέων ή ήδη υπαρχουσών επιχειρήσεων
- Η χρηματοδότηση παραγωγικών τομέων
- Η αποδοχή καταθέσεων με ειδικούς όρους

ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Στον ελλαδικό χώρο, δραστηριοποιούνται 21 ξένες τράπεζες, σημαντικότερες εκ των οποίων είναι:

- Citibank
- HSBC
- ABN AMBO
- Τράπεζα Κύπρου

Η κύρια δραστηριότητά τους, επικεντρώνεται στους τομείς διαχείρισης διαθεσίμων και χρηματοδότησης μεγάλων επιχειρήσεων. Με εξαίρεση τις τράπεζες που αναφέρθηκαν πιο πάνω, οι υπόλοιπες δεν δραστηριοποιούνται στο χώρο της λιανικής τραπεζικής.

3.ΕΙΔΙΚΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

α) Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο

Το ταχυδρομικό Ταμειυτήριο ιδρύθηκε το 1914 και είναι αυτοτελής Δημόσια Υπηρεσία με διοικητική και οικονομική αποκέντρωση. Διοικείται από 11-μελές Διοικητικό Συμβούλιο.

Αποστολή του είναι η καλλιέργεια και η ανάπτυξη του πνεύματος της αποταμίευσης, η αξιοποίηση των καταθέσεων που συγκεντρώνονται σ' αυτό με τη διάθεσή τους για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και την εκπλήρωση γενικότερων κοινωφελών σκοπών.

β) Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ιδρύθηκε το 1918. Αποτελεί αυτόνομο χρηματοπιστωτικό διαχειριστικό οργανισμό περιφερειακής ανάπτυξης με δική του περιουσία, κίνδυνο και πίστη, ο οποίος λειτουργεί

υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, για την εξυπηρέτηση του δημοσίου και κοινωνικού συμφέροντος.

4.ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Ο θεσμός των Συνεταιριστικών τραπεζών, εισάγεται στην Ελλάδα το 1992. Ο θεσμός αυτός προϋπήρχε στην Ευρώπη και έχει αναπτυχθεί σημαντικά, αφού σήμερα οι Συνεταιριστικές τράπεζες καταλαμβάνουν το 25% της Ευρωπαϊκής τραπεζικής αγοράς.

Στην Ελλάδα λειτουργούν 16 Συνεταιριστικές τράπεζες με 112 καταστήματα και 762 άτομα προσωπικό. Οι Συνεταιριστικές τράπεζες είναι οι εξής:

- Τρικάλων
- Πιερίας
- Παγκρήτια
- Καρδίτσας
- Έβρου
- Δράμας
- Εύβοιας
- Κορινθίας
- Αχαϊκή
- Δωδεκ/σου
- Χανίων
- Λέσβου
- Κοζάνης
- Ιωαννίνων
- Λαμίας
- Σερρών

Οι βασικοί στόχοι που διακρίνουν τις Συνεταιριστικές τράπεζες, είναι δύο:

- Η μεγιστοποίηση της ωφέλειας των συνεταίρων, αφού προκύπτει από τις βασικές αρχές της ιδέας του συνεταιρισμού, δηλαδή, μέσα από μια

συλλογική προσπάθεια, να υπερασπίζεται τα συμφέροντα των μελών.

- Να πετύχει ένα υψηλό ποσοστό κέρδους με αποτέλεσμα στο μέλλον να το κεφαλαιοποιήσει για όφελος των συνεταίρων – μελών της.

Χαρακτηριστικά των Συνεταιριστικών Τραπεζών

1. Η τράπεζα συναλλάσσεται μόνο με τα μέλη του συνεταιρισμού, τα οποία είναι και πελάτες της τράπεζας.
2. Για να γίνει κάποιος μέλος του συνεταιρισμού, πρέπει να αγοράσει τουλάχιστον 1 συνεταιριστική μερίδα, η αξία της οποίας μπορεί να είναι από 150 έως 600
3. Οι Συνεταιριστικές τράπεζες, βρίσκονται κάτω από την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος

Οι Συνεταιριστικές τράπεζες έχουν εστιάσει την προσοχή τους στην ανάπτυξη και στήριξη της τοπικής οικονομίας. Οι καταθέσεις ανακυκλώνονται στην τοπική αγορά και η προσπάθεια του μικρού επιχειρηματία γίνεται πιο εύκολη. Η τεράστια συνεισφορά των Συνεταιριστικών τραπεζών είναι ότι, οι τράπεζες αυτές γνωρίζουν καλύτερα την τοπική οικονομία και μέσω ενός ολοκληρωμένου προγράμματος συμβούλου – συνεργάτη του κάθε μέλους, στηρίζουν νέες επιχειρηματικές προσπάθειες.

Κάνοντας μια αξιολόγηση για το έτος 2004, όσον αφορά τις Συνεταιριστικές τράπεζες, προκύπτει ότι στον τομέα των χορηγήσεων υπήρξε αύξηση κατά 33% και το ποσό των χορηγήσεων ανήλθε στο 1,27 δις με την Παγκρήτια τράπεζα και την τράπεζα Χανίων να κατέχουν τα υψηλότερα ποσά. Στον τομέα των καταθέσεων έχουμε και πάλι αύξηση και το ποσό τους ανέρχεται στα 1.28 δις.

Πλεονεκτήματα Συνεταιριστικών Τραπεζών, σε σχέση με άλλες τράπεζες

- Το λειτουργικό κόστος είναι αρκετά μικρό

- Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει πολύ γρήγορα για όλα τα θέματα
- Αφού η αγορά είναι τοπική, επιτρέπει στη Διοίκηση να τη γνωρίζουν πολύ καλά
- Η διοίκηση είναι ντόπια και έτσι γνωρίζουν τους δανειοδοτούμενους.

Μειονεκτήματα Συνεταιριστικών Τραπεζών, σε σχέση με άλλες τράπεζες

- Δεν υπάρχει δίκτυο σε όλη την Ελλάδα
- Οι μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου έχουν μεγάλο κόστος
- Δεν αναπτύσσονται εύκολα, σύγχρονα τραπεζικά προϊόντα

Παρόλο που υπάρχει αυτή η διάκριση μεταξύ των τύπων των τραπεζών που λειτουργούν στη χώρα μας, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι στόχος του τραπεζικού συστήματος είναι η προσφορά των υπηρεσιών και των προϊόντων τους στη διάθεση του κοινού, καθώς και η δημιουργία μιας ισχυρής παρουσίας που θα συμβάλλει ουσιαστικά στην πορεία και την εξέλιξη της εθνικής οικονομίας με επενδύσεις και χρηματοδοτήσεις σε νευραλγικούς τομείς, όπως η ναυτιλία και ο τουρισμός.

Σε παγκόσμιο αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο το μέγεθος των ελληνικών τραπεζών είναι συγκριτικά μικρό. Στο τέλος του 2001, με κριτήριο το σύνολο του ενεργητικού, καμιά ελληνική τράπεζα δεν συγκαταλεγόταν στις 100 μεγαλύτερες παγκοσμίως, ενώ μόνο 2 συγκαταλεγόταν στις 100 μεγαλύτερες τράπεζες στην Ευρώπη.

Οι ελληνικές Γενικές τράπεζες ελέγχουν το 80% του συνολικού τραπεζικού τομέα, οι ξένες ελέγχουν το 9,5% και τα πιστωτικά ιδρύματα το 10,5%. Οι τράπεζες οι οποίες τελούν υπό κρατικό έλεγχο, κατέχουν το 56,8% του συνολικού ενεργητικού του τραπεζικού τομέα.

Το μερίδιο των ξένων τραπεζών στην εγχώρια αγορά παραμένει σταθερό ή και μειώνεται τα τελευταία έτη. Οι επόμενοι πίνακες δείχνουν το μερίδιο αγοράς των εισηγμένων Γενικών τραπεζών στην Ελλάδα, με βάση το ενεργητικό, τις χορηγήσεις και τις καταθέσεις.

**ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΤΟΥΣ**

A/A	Σε δις	1997	1998	1999	2000	2001	2002
1	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	28,77	35,49	38,09	43,31	47,85	49,16
2	ΑΛΡΗΑ BANK	10,12	12,54	17,33	28,22	28,02	27,26
3	EFG EUROBANK ERGASIAS	2,01	3,79	7,56	15,39	18,11	23,36
4	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	9,68	9,97	13,33	15,65	17,72	11,45
5	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	12,19	12,91	14,22	15,58	16,49	16,8
6	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0,94	1,97	4,48	10,82	11,66	13,53
7	Ε.Τ.Β.Α.	1,89	1,80	2,72	2,94	2,61	2,74
8	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,16	1,53	1,92	2,12	2,58	2,85
9	ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	0,38	1,23	1,54	1,77	2,14	2,44
10	ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	0,41	0,58	1	1,22	2,02	1,71
11	ASPIS BANK	0,18	0,26	0,66	0,62	1,24	1,61
12	Ε.Τ.Ε.Β.Α.	0,56	0,98	1,51	1,28	1,16	1,22

Πηγή: Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

**ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ**

Α/Α	Σε δις	1997	1998	1999	2000	2001
1	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	6,26	9,93	11,88	14,12	15,60
2	ΑΛΦΑ BANK	3,73	4,91	7,63	11,72	12,94
3	EFG EUROBANK ERGASIAS	0,72	1,44	2,25	7,81	10,56
4	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	6,81	7,58	8,39	8,93	10,46
5	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	3,81	4,34	5,20	6,60	8,44
6	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0,42	0,76	1,47	4,44	5,73
7	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	0,51	0,75	0,90	1,12	1,59
8	ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	0,25	0,64	0,80	1,24	1,48
9	Ε.Τ.Β.Α.	1,08	1,07	1,08	1,11	1,09
10	ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	0,24	0,33	0,38	0,57	0,08
11	ASPIS BANK	0,12	0,18	0,29	0,47	0,69
12	Ε.Τ.Ε.Β.Α.	0,20	0,39	0,52	0,51	0,44

Πηγή: Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥΣ

Α/Α	Σε δις	1997	1998	1999	2000	2001
1	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	23,97	31,42	32,57	36,75	40,53
2	ΑΛΦΗΑ BANK	7,33	9,45	12,35	20,13	23,11
3	ΕΦΓ ΕΥΡΟΒΑΝΚ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	1,69	2,92	5,68	12,43	14,90
4	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	9,74	10,86	11,49	12,74	13,95
5	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	7,16	8,09	10,28	11,31	13,43
6	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0,68	1,41	2,43	8	9,36
7	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,01	1,29	1,55	1,70	2,04
8	ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	0,30	1,04	1,15	1,31	1,80
9	ΑΣΡΙΑ BANK	0,16	0,23	0,42	0,51	0,90
10	ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	0,31	0,46	0,72	0,59	0,81
11	Ε.Τ.Β.Α.	0,02	0,02	0,10	0,27	0,41
12	Ε.Τ.Ε.Β.Α.	0,17	0,53	0,95	0,61	0,36

Πηγή: Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΙΔΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Τράπεζα είναι μια επιχείρηση η οποία δέχεται καταθέσεις από το κοινό , χορηγεί πιστώσεις και παρέχει όσες άλλες υπηρεσίες προβλέπονται από την άδεια λειτουργία της , έτσι σαν επιχείρηση έχει σκοπό την μεγιστοποίηση των κερδών της και την αύξηση του μεριδίου της στην αγορά που δραστηριοποιείται και την αύξηση της αξίας των μετοχών της. Για την επίτευξη των στόχων της κάνει διάφορες κινήσεις οι οποίες συνοδεύονται από έναν αριθμό κινδύνων που είναι αναγκασμένη να αντιμετωπίσει . Ορισμένοι από τους πιο γνωστούς και σημαντικούς τραπεζικούς κινδύνους είναι:

1. κίνδυνος ρευστότητας – ταμειακός κίνδυνος
2. πιστωτικός κίνδυνος
3. κίνδυνος από μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα
4. κίνδυνος επιτοκίων
5. συναλλαγματικός κίνδυνος
6. κίνδυνος χώρας
7. λειτουργικός κίνδυνος
8. κίνδυνος από την ηλεκτρονική τραπεζική και τις συναλλαγές με το ηλεκτρονικό χρήμα
9. ο κίνδυνος που απορρέει από συναλλαγές σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγά μέσα
10. κίνδυνος μόχλευσης τραπεζών

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ-ΤΑΜΕΙΑΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Τον όρο ρευστότητα των χρησιμοποιούμε για να ορίσουμε την δυνατότητα μιας τράπεζας να καλύψει τις λήγουσες υποχρεώσεις της. Στοιχείο πολύ σημαντικό για την αξιοπιστία της τράπεζας , διότι αν βρεθεί αντιμέτωπη με αυτόν τον κίνδυνο αμαυρώνεται το όνομά της , γεγονός δυσοίωνα για το μέλλον της και αναγκάζεται να ρευστοποιήσει στοιχεία του

ενεργητικού της σε μικρότερη από την πραγματική τους αξία με σκοπό την γρήγορη εύρεση ρευστού για την κάλυψη των υποχρεώσεων της.

Λόγω της σπουδαιότητας αυτού του είδους του κινδύνου υπάρχουν 2 τρόποι για την αντιμετώπιση του. Ο πρώτος είναι η εγγύηση των καταθέσεων όπου παρέχεται ασφαλιστική προστασία στους καταθέτες από το ταμείο εγγύησης καταθέσεων (φορέας που έχει μέλη όλες τις τράπεζες) , δηλαδή αν κάποια εμπορική τράπεζα αντιμετωπίσει τον κίνδυνο της ρευστότητας τότε οι πελάτες της παίρνουν τις καταθέσεις τους από το ταμείο εγγύησης καταθέσεων. Ο δεύτερος τρόπος αντιμετώπισης του κινδύνου αυτού είναι «το απαιτούμενο ποσοστό καταθέσεων σε μορφή ρευστών διαθέσιμων» δηλαδή είναι ένα ποσοστό καταθέσεων που είναι υποχρεωμένες οι τράπεζες να έχουν σε λογαριασμούς αποθεματικών στις εθνικές κεντρικές τράπεζες .

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνός που διατρέχει η τράπεζα όταν υπάρχει η πιθανότητα να μην πάρει πίσω το κεφάλαιο που έχει δανείσει σε έναν πελάτη της. Ο Δανειστής (η εμπορική τράπεζα) πιστεύει ότι ο δανειζόμενος (ο πελάτης της) θα της επιστρέψει το κεφάλαιο που του δάνεισε σε κάποια συγκεκριμένη , ορισμένη από την αρχή, χρονική στιγμή και κάτω από τους όρους που έχουν συμφωνηθεί και από τις δύο πλευρές στην αρχή της συναλλαγής. Για αυτό η τράπεζα στην αρχή της συμφωνίας εξετάζει τα χρηματοοικονομικά και μη στοιχεία του πελάτη της έτσι ώστε να μειώσει όσο τον δυνατόν την πιθανότητα να αντιμετωπίσει τον πιστωτικό κίνδυνο γι' αυτό το λόγω λαμβάνει εγγυήσεις ενέχυρα , εξασφαλίσεις αξίας ανάλογης με αυτή του κεφαλαίου που δανείζει και αν δεν υπάρχουν πάγια προϊόντα που να της δίνουν την ασφάλεια που χρειάζεται περιορίζει το ποσό που θα δανείσει στον πελάτη.

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΠΟ ΜΕΓΑΛΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ

Μια τράπεζα εκτίθεται σ' αυτό το είδος κινδύνου όταν η πιστοδότηση σ' έναν πελάτη της υπερβαίνει το 10% του συνολικού ποσού που πιστοδοτεί στο σύνολό των πελατών της. Επομένως παίρνει ένα τεράστιο ρίσκο η επιχείρηση γι' αυτό και θα πρέπει να υπάρχει μεγάλος έλεγχός και προσοχή.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΙ ΑΠΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΣΕ ΕΞΩΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΜΕΣΑ

Είναι ένας κίνδυνος που απορρέει από συναλλαγές εκτός ισολογισμού και ειδικότερα σε εξωχρηματοηγησιακά παράγωγα μέσα. Αυτές οι επιχειρήσεις εγγυώνται για την επιστροφή των δανειζόμενων κεφαλαίων με συμβάσεις επί επιτοκίων , επί συναλλάγματος , επί πολύτιμων μετάλλων, επί μετοχών , επί εμπορευμάτων . Η μέτρηση αυτού του κινδύνου γίνεται με δυο τρόπους, με την μέθοδο του αρχικού ανοίγματος ,όπου λαμβάνεται υπ' όψη το αρχικό ποσό πιστοδότησης και η μέθοδος του τρέχοντος ανοίγματος, όπου γίνεται η αποτίμηση των χρεών προς την τράπεζα με βάσει τις τρέχουσες τιμές στην αγορά.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ

Τον κίνδυνό των επιτοκίων αντιμετωπίζουν όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα που αποδίδουν τόκους στους πελάτες τους για τις επενδύσεις που έχουν κάνει σε αυτά. Έτσι λοιπόν όταν έχουμε ραγδαίες , απότομες και μεγάλες αλλαγές των επιτοκίων έρχεται στην επιφάνεια αυτό το είδος κινδύνου , ο οποίος έχει δυο πλευρές .Η μια είναι ο κίνδυνός εισοδήματος όπου λόγω μεταβολής των επιτοκίων μπορεί να παρουσιαστεί μείωση των εσόδων της τράπεζας και η δεύτερη πιθανότητα είναι ο κίνδυνός επένδυσης , δηλαδή οι πελάτες να μειώσουν τις επενδύσεις τους σε κάποια τράπεζα λόγω μεταβολής των επιτοκίων .

Ο ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Συναλλαγματικός είναι ο κίνδυνος που δημιουργείται από τις μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες μεταξύ των διαφόρων νομισμάτων που υπάρχει σε κάθε χώρα. Όταν μια τράπεζα δραστηριοποιείται σε παγκόσμιο επίπεδο βρίσκεται αντιμέτωπη με αυτό τον κίνδυνο . Ο τρόπος για να διασφαλιστεί είναι ένα άριστο σύστημα άμεσης ενημέρωσης για την ισοτιμία των νομισμάτων , άρτια εκπαιδευμένο προσωπικό για να κάνει αυτή την δουλειά και τέλος διαφοροποίηση του κινδύνου ανά νόμισμα.

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΧΩΡΑΣ

Οι τράπεζες που δραστηριοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο και κάνουν επενδύσεις σε τρίτη χώρα και όχι σ' αυτή που είναι η έδρα τους , εκτίθενται σε ένα επιπλέον κίνδυνο, τον κίνδυνο χώρας. Εδώ παίζει πολύ σημαντικό ρόλο και η πολιτική κατάσταση της ξένης χώρας που έχει στραφεί η τράπεζα , διότι με ενέργειες της μπορεί να επηρεάσει την επένδυση της τράπεζας .Επομένως οι τράπεζες που σκοπεύουν να επενδύσουν τα κεφαλαία τους σε τράπεζες ξένων χωρών πρέπει να είναι πολύ προσεκτικές και να έχουν σφαιρική ενημέρωση τόσο για την ίδια την τράπεζα αλλά και για την πολιτική κατάσταση της χώρας στην οποία βρίσκεται .

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ο κίνδυνος που έχει να αντιμετωπίσει μια τράπεζα λόγω διαφόρων απωλειών που προκύπτουν είτε από ανθρώπινο λάθος , είτε λάθος των εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων λέγεται λειτουργικός κίνδυνος.

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑ

Η ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη των τελευταίων δεκαετιών δεν θα μπορούσε να αφήσει εκτός του τραπεζικό κλάδο. Ορατό αποτέλεσμα αυτής

της επίδρασης υπήρξε η χρήση διαδικτύου για όλες τις τραπεζικές εργασίες που παραδοσιακά γινόντουσαν στα κατά τόπους τραπεζικά καταστήματα , ακόμη οι αγορές φυσικές και εικονικές , μέσω διαδικτύου , γίνονται πλέον στην πληροψηφία τους με πιστωτικές κάρτες . Όλα αυτά είχαν σημαντικά ευεργετικά αποτελέσματα τα οποία δυστυχώς συνοδεύονται και με κάποια δυσάρεστα τα οποία οδηγούν στον κίνδυνο της ηλεκτρονικής τραπεζικής. Για παράδειγμα η υποκλοπή των στοιχείων αλλά και των καταθέσεων των πελατών μιας τράπεζας από hackers του διαδικτύου .κίνδυνος ο οποίος έχει εξαλειφθεί σε μεγάλο βαθμό από την χρήση διαφόρων μεθόδων όπως ειδικούς κωδικούς , ψηφιακή υπογραφή , προσωπικοί κωδικοί ασφαλείας , αλλά και ειδικά προγράμματα , αλλά παρόλα αυτά δεν παύει να απειλεί την λειτουργία της τράπεζας .

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΜΟΧΛΕΥΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Αυτός ο κίνδυνός έχει σχέση με τον βαθμό στον οποίο μια τράπεζα χρησιμοποιεί ξένα κεφάλαια σε σχέση με τα δικά της για να κάνει της δικές της επενδύσεις . Όταν η τράπεζα είναι αξιόπιστη απολαμβάνει την εμπιστοσύνη περισσότερων πελατών για τις επενδύσεις τους. Έτσι έχει και εκμεταλλεύεται μεγάλο αριθμό ξένων κεφαλαίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Οι τράπεζες προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα τραπεζικών λογαριασμών και δίνουν την δυνατότητα στον καθένα να επιλέγει αυτόν ή αυτούς που ανταποκρίνονται στις ανάγκες του.

Πρόκειται για σύγχρονους, πρωτοπόρους λογαριασμούς που σχεδιάστηκαν για να προσαρμόζονται σε νέους τρόπους συναλλαγών. Έτσι, εκτός από τον παραδοσιακό λογαριασμό καταθέσεων Ταμιευτηρίου, υπάρχει και μια σειρά από σύγχρονους και ευέλικτους λογαριασμούς καταθέσεων.

Οι λογαριασμοί αυτοί, σχεδιάστηκαν για να ανταποκρίνονται σε όλες τις ανάγκες και τις απαιτήσεις προσφέροντας μεγαλύτερη απόδοση στις καταθέσεις. Είναι λογαριασμοί που κατά κάποιο τρόπο υποκαθιστούν τους παραδοσιακούς λογαριασμούς καταθέσεων και μπορεί να είναι τρεχούμενοι, λογαριασμοί μισθοδοσίας, λογαριασμοί νέων, φτιαγμένοι με στόχο να καλύπτουν κάθε σύγχρονη ανάγκη και να εξυπηρετούν το κοινό.

Οι τράπεζες οφείλουν να έχουν πάντοτε διαθέσιμες πληροφορίες στους συναλλασσόμενους, σχετικά με τους όρους που διέπουν τις διάφορες μορφές καταθέσεων και τα τυχόν απαιτούμενα δικαιολογητικά για το άνοιγμα του αντίστοιχου λογαριασμού. Οποιαδήποτε αλλαγή των παραπάνω όρων, πρέπει να γίνεται γνωστή στους συναλλασσόμενους έγκαιρα.

Ειδικότερα, για κάθε είδος λογαριασμού καταθέσεων, οι τράπεζες οφείλουν να παρέχουν στους συναλλασσόμενους πληροφόρηση σχετικά με τα παρακάτω θέματα:

- Το ύψος του επιτοκίου, ανάλογα με τη μορφή, τη διάρκεια ή το ποσό της κατάθεσης.

- Τη χρονική βάση υπολογισμού των τόκων (αριθμός ημερών έτους και μήνα)
- Τους τυχόν φόρους επί των τόκων.
- Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συναλλασσόμενων, καθώς και τις τυχόν συνέπειες από την απώλεια των μέσων που παρέχει η τράπεζα για την κίνηση των λογαριασμών (π.χ. βιβλ. Καταθέσεων, μπλοκ επιταγών)
- Τους τυχόν πρόσθετους όρους (ελάχιστο αρχικό ποσό κατάθεσης)
- Τις προϋποθέσεις για τυχόν ειδική διαπραγμάτευση προκειμένου να διαφοροποιηθούν τα ανωτέρω στοιχεία.

Οι τράπεζες ανοίγουν λογαριασμούς καταθέσεων μετά από αίτημα του συναλλασσόμενου που υποβάλλεται εγγράφως, με την συμπλήρωση των ειδικών εντύπων της τράπεζας και μετά από εξακρίβωση των αναγραφόμενων στοιχείων ταυτότητας του συναλλασσόμενου.

Σε περίπτωση ομαδικού ανοίγματος λογαριασμού καταθέσεων για ειδικούς λόγους, το ενδιαφέρον των επιμέρους δικαιούχων για το άνοιγμα λογαριασμών τεκμαίρεται. Η συμπλήρωση των ειδικών εντύπων γίνεται εκ των υστέρων.

ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΙΔΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

1. Καταθέσεις Ταμιευτηρίου
2. Καταθέσεις σε Τρεχούμενο Λογαριασμό
3. Λογαριασμός Νέων
4. Λογαριασμός Μισθοδοσίας
5. Καταθέσεις Όψεως
6. Καταθέσεις Προθεσμίας
7. Καταθέσεις Συναλλάγματος
8. Λογαριασμός Συναλλάγματος

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ

Ο λογαριασμός καταθέσεων Ταμιευτηρίου, παρέχει ασφάλεια και απόδοση των χρημάτων, σε συνδυασμό με ανέξοδη προσωπική ασφάλιση μέχρι και 30.000 και επιπλέον παροχή χρεωστικής και τραπεζικής κάρτας.

Οι λογαριασμοί αυτοί, αποτελούν ένα πολύ σημαντικό τμήμα του συνόλου των καταθέσεων που γίνονται στις τράπεζες και πραγματοποιούνται κυρίως από νοικοκυριά, τα οποία θέλουν να έχουν διαθέσιμες αποταμιεύσεις που μπορούν να αναληφθούν σε <<πρώτη ζήτηση>>.

Το αποταμιευτικό κοινό, έχει εξοικειωθεί με τις καταθέσεις Ταμιευτηρίου, όχι μόνο γιατί εξασφαλίζει κάποιο ικανοποιητικό εισόδημα από τόκους, αλλά και γιατί μειώνεται η φορολόγηση του εισοδήματος αυτού. Ακόμη, εξαιτίας του ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών, παρέχονται επιπλέον υπηρεσίες από αυτές, ώστε να μπορέσουν να προσελκύσουν περισσότερα νοικοκυριά. Έτσι, όσοι έχουν λογαριασμό ταμιευτηρίου, μπορούν να πληρώνουν από την τράπεζα, λογαριασμούς νερού και ηλεκτρικού, να εξασφαλίζουν στεγαστικά δάνεια με ευνοϊκότερους όρους σε σχέση με τους πελάτες που δεν τηρούν λογαριασμούς καταθέσεων ταμιευτηρίου κ.λ.π.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ

Ο λογαριασμός αυτός προσφέρει καλύτερη ποιότητα στην εξυπηρέτηση και μεγαλύτερη απόδοση στις καταθέσεις, αφού αποδίδει τόκους από την πρώτη στιγμή της κατάθεσης και προσφέρει επιτόκια που κλιμακώνονται ανάλογα με το ύψος του μέσου εξαμηνιαίου υπολοίπου του, χωρίς να υπάρχει χρονική δέσμευση των χρημάτων.

Ταυτόχρονα, ο λογαριασμός αυτός εξασφαλίζει ένα σύνολο από σημαντικά πλεονεκτήματα και υπηρεσίες, όπως:

- Χρεωστική και τραπεζική κάρτα για αγορά στην Ελλάδα με όριο το υπόλοιπο του λογαριασμού και με δυνατότητα αναλήψεων ή καταθέσεων μετρητών και επιταγών 24 ώρες το 24ωρο, όλες τις ημέρες του έτους χωρίς ετήσια συνδρομή.
- Αυτόματη εξόφληση λογαριασμών ΔΕΗ, ΟΤΕ, κινητής τηλεφωνίας, πιστωτικών καρτών εντελώς δωρεάν.
- Μηνιαία, εβδομαδιαία ή ημερήσια ενημέρωση για την κίνηση του λογαριασμού του καταθέτη με αντίγραφο στη διεύθυνσή του.
- Δυνατότητα υπεραναλήψεων με τη μορφή προσωρινών ταμειακών διευκολύνσεων.
- Έκπτωση 10% στα ασφαλιστικά προγράμματα κατοικίας.
- Τραπεζική, πιστωτική και ασφαλιστική κάρτα για αγορές στην Ελλάδα και το εξωτερικό με επιπλέον παροχή προγραμμάτων ταξιδιωτικής ασφάλισης και βοήθειας, χωρίς ετήσια συνδρομή για τα 2 πρώτα έτη.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΝΕΩΝ

Ο λογαριασμός Νέων είναι ένα είδος λογαριασμού που ανήκει στη νέα γενιά των λογαριασμών που προσφέρουν οι τράπεζες στους καταθέτες τους. Είναι λογαριασμός, ο οποίος ανοίγεται κυρίως από γονείς για τα παιδιά τους και εξασφαλίζει το μέλλον τους σε οποιαδήποτε φάση της ηλικίας τους. Ακόμα, παρέχει ασφαλιστική κάλυψη, δίνοντας σιγουριά στους γονείς και τα παιδιά.

Ο λογαριασμός αυτός, δίνει τη δυνατότητα επιλογής για η διάρκειά του, με ελάχιστο τα 5 χρόνια και μέγιστο τα 25. Ακόμη, ο καταθέτης έχει τη δυνατότητα να επιλέγει το ποσό που θέλει να καταθέτει κάθε εξάμηνο.

Όσον αφορά τη λειτουργία του λογαριασμού Νέων, ο δικαιούχος μπορεί να κάνει αναλήψεις μετά το πέμπτο έτος χωρίς να μειώνεται η απόδοσή του. Εάν υπάρχει σοβαρός λόγος και ο δικαιούχος πρέπει να πάρει μέρος ή ολόκληρο το ποσό του λογαριασμού πριν αυτός λήξει, μπορεί να κάνει μια απλή αίτηση και ο λογαριασμός αυτός μετατρέπεται σε λογαριασμό Ταμιευτηρίου και έτσι όλο το ποσό είναι στη διάθεσή του.

Ακόμη, ο γονέας έχει τη δυνατότητα να θέσει τους δικούς του όρους σχετικά με τον τρόπο ανάληψης από τον δικαιούχο. Ο συγκεκριμένος λογαριασμός εξασφαλίζει συνήθως 10% επιπλέον του ισχύοντος επιτοκίου ταμιευτηρίου και κεφαλαιοποίηση του τόκου κάθε εξάμηνο. Με άλλα λόγια, με αυτόν τον τρόπο, με τη λήξη του προγράμματος δημιουργείται μια μικρή περιουσία για το παιδί.

Ο λογαριασμός Νέων είναι τόσο ξεχωριστός και για το γεγονός ότι προσφέρει και ασφαλιστική κάλυψη. Σε περίπτωση που ένα ατύχημα ή μια ασθένεια ή και απώλεια ζωής, δεν επιτρέπουν την καταβολή των δόσεων, το πρόγραμμα συνεχίζεται κανονικά μέχρι τη λήξη του, με την καταβολή των δόσεων από την ασφαλιστική κάλυψη της τράπεζας.

Ο λογαριασμός Νέων, δείχνει ότι οι τράπεζες με τις υπηρεσίες που παρέχουν βρίσκονται κοντά και στη νέα γενιά.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

Ο λογαριασμός μισθοδοσίας, σχεδιάστηκε για να καλύψει ανάγκες εργαζομένων στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα και ανάγκες συνταξιούχων. Επομένως, ανοίγοντας ένα λογαριασμό Μισθοδοσίας, κάθε μήνα κατατίθεται σε αυτόν ο μισθός ή η σύνταξη του δικαιούχου.

Ο λογαριασμός αυτός, προσφέρει στον δικαιούχο ένα προνομιακό συνδυασμό τρεχούμενου λογαριασμού, με επιτόκιο ταμιευτηρίου, που εξασφαλίζει:

- Ενημέρωση για την κίνηση λογαριασμού με δωρεάν μηνιαίο αντίγραφο της κίνησης του λογαριασμού.
- Απόδοση στις αποδοχές (την ημέρα της μισθοδοσίας θα πιστωθεί αυτόματα ο λογαριασμός)
- Παροχή καρτών συναλλαγών στους ενδιαφερόμενους για αναλήψεις μέσω του δικτύου ATM.
- Δάνεια με χαμηλό επιτόκιο
- Δυνατότητα απόκτησης πιστωτικής κάρτας, δωρεάν για τον πρώτο χρόνο

- Δυνατότητα αγοράς μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων του καταστήματος συνεργασίας
- Παροχή θυρίδας θησαυροφυλακίου χωρίς ενοίκιο για το πρώτο έτος και με 10% έκπτωση στην ετήσια δαπάνη μίσθωσης

Τα δικαιολογητικά που χρειάζονται, ώστε να ανοίξει κάποιος ενδιαφερόμενος λογαριασμό μισθοδοσίας, είναι:

- ο Η αστυνομική ταυτότητα
- ο Το ειδικό απογραφικό έντυπο ΚΕΠΥΟ, με εκτυπωμένα τα στοιχεία του υποψήφιου καταθέτη, εφόσον χορηγείται από την υπηρεσία του.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ

Είναι οι καταθέσεις που κάνουν οι επιχειρήσεις σε τράπεζες οι οποίες καθημερινά παρουσιάζουν μεγάλη κινητικότητα, αφού μέσω αυτών των λογαριασμών, οι επιχειρήσεις διενεργούν μεγάλο αριθμό πληρωμών, εισπράττουν ποσά που τους αποστέλλουν απομακρυσμένοι πελάτες τους κ.λ.π.

Μέσω των λογαριασμών όψεως, γίνονται καθημερινά πολλές χρεοπιστώσεις, με αποτέλεσμα το κόστος για τις τράπεζες να είναι αρκετά αυξημένο. Γι'αυτό οι καταθέσεις όψεως, έχουν ένα μικρό επιτόκιο, αρκετά κατώτερο έναντι αυτού για τις καταθέσεις ταμειυτηρίου.

Το μεγάλο πλεονέκτημα που έχουν οι λογαριασμοί Όψεως για τις επιχειρήσεις, είναι ότι μέσω αυτών, κινούν διάφορα ποσά με επιταγές. Οπότε, δεν χρειάζεται η μεταφορά χρημάτων από την επιχείρηση προς τους προμηθευτές, αφού μπορούν να αποσταλούν σε αυτούς επιταγές, τις οποίες αυτοί θα ρευστοποιήσουν στην τράπεζα ή θα μεταβιβάσουν σε τρίτους με μια απλή οπισθογράφιση.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ

Οι καταθέσεις προθεσμίας είναι λογαριασμοί καταθέσεων διάρκειας 7 ημερών έως και 12 μηνών με διαπραγματεύσιμο επιτόκιο. Προσφέροντες είναι οι τράπεζες και άλλοι χρηματοπιστωτικοί μεσολαβητές και ζητούντες είναι ιδιωτικές ή δημόσιες επιχειρήσεις, ιδιώτες και άλλες τράπεζες ή άλλοι χρηματοπιστωτικοί μεσολαβητές.

Η κατάθεση προθεσμίας, είναι η παροχή ενός τίτλου που αντιπροσωπεύει το κεφάλαιο που καταθέτει για <<προθεσμία>> από μια ημέρα μέχρι και 360 ημέρες, μια περισσευματική οικονομική μονάδα, μαζί με το εξαρχής <<συμφωνημένο>>, άρα διαπραγματεύσιμο επιτόκιο.

Εάν ο καταθέτης θελήσει να κάνει πρόωρη ανάληψη του κεφαλαίου, ο εκδότης μπορεί να κάνει αποδεκτό το αίτημά του, μπορεί όμως και όχι. Σε περίπτωση που ο εκδότης κάνει τελικά αποδεκτό το αίτημα του καταθέτη, η ποινή (malus), θα είναι εκφρασμένη σε μια ισχυρότατη μείωση του αρχικά συμφωνημένου επιτοκίου

Αν και υπάρχει πάντα μια ανεπτυγμένη <<αγορά>> προθεσμιακών καταθέσεων, το προϊόν είναι τόσο ομοιογενές που ουσιαστικές διαφορές επιτοκίων για τον μικρό επενδυτή, υπάρχουν ως υποκλάσματα μιας ποσοστιαίας μονάδας. Τέτοια υποκλάσματα πάντως, μεταφράζονται σε μεγάλα ποσά, όταν μιλάμε για κεφάλαια ύψους 900.000 ή 1.500.000 .

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Συνάλλαγμα σε μια εθνική οικονομία, είναι κάθε χρηματοπιστωτικό μέσο που δεν είναι εγχώριο, αλλά αλλοδαπό. Είναι κάθε απαίτηση οικονομικών μονάδων μιας χώρας, εκφρασμένης σε ξένο νόμισμα και πληρωτέα στην αλλοδαπή και όχι απλώς μόνο χαρτονομίσματα.

Τέσσερις κατηγορίες οικονομικών μονάδων μετέχουν στις αγορές συναλλάγματος:

- Ιδιώτες
- Επιχειρήσεις
- Κεντρικές Τράπεζες

- ο Εμπορικές Τράπεζες (και γενικότερα οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί)

Υπήρχαν πολλοί περιορισμοί μέχρι το 1993 για την κίνηση κεφαλαίων προς το εξωτερικό. Αν κάποιος κάτοικος της Ελλάδας ήθελε να στείλει συνάλλαγμα έναντι δραχμών στο εξωτερικό, έπρεπε να πάρει έγκριση από την Τράπεζα της Ελλάδος. Σήμερα και για σχεδόν όλες τις περιπτώσεις, μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να στείλουν το συνάλλαγμα στο εξωτερικό, αν απλά επισκεφθούν διάφορες τράπεζες.

Οι πιο συνηθισμένες συναλλαγές, αφορούν τις εξής κατηγορίες:

1. Μεταφορά στο εξωτερικό και διάφορες πληρωμές μόνιμων κατοίκων της Ελλάδας.

- Αγορά βιβλίων και βιντεοταινιών
- Συνδρομές σε εφημερίδες και περιοδικά
- Συνδρομές σε συλλόγους και λέσχες
- Μισθοί και συντάξεις
- Έξοδα νοσηλείας
- Αγορά φαρμάκων
- Αμοιβές γιατρών και δικηγόρων

2. Μεταφορά στο εξωτερικό εισοδημάτων μόνιμων κατοίκων εξωτερικού

- Μερίσματα και άλλα κέρδη
- Ενοίκια ακινήτων
- Προϊόν-πωλήσεων ακινήτων
- Προϊόν κληρονομιών

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Πρόκειται για ένα λογαριασμό Ταμειυτηρίου ή Προθεσμίας ή Όψεως, ανάλογα με την επιλογή του καθενός, σε ελεύθερα διαπραγματεύσιμα νομίσματα (Ευρώ, Μάρκο Γερμανίας, Λίρα Αγγλίας, Δολάριο Αμερικής κ.λ.π.), ο οποίος δημιουργήθηκε για την πιο ολοκληρωμένη και ποιοτική εξυπηρέτηση του κοινού.

Ο λογαριασμός αυτός, έχει όλα τα χαρακτηριστικά των καταθέσεων Συναλλάγματος, συνδυάζοντας την καλύτερη αξιοποίηση και απόδοση του συναλλάγματος του καταθέτη με μια σειρά επιπλέον τραπεζικές διευκολύνσεις και προνόμια.

Ο λογαριασμός Συναλλάγματος είναι ένας αποταμιευτικός λογαριασμός, ο οποίος:

- ο Εάν πρόκειται για λογαριασμό Ταμειυτηρίου, εξασφαλίζει υψηλή απόδοση σε συνδυασμό με άμεση ρευστότητα.
- ο Εάν πρόκειται για λογαριασμό Προθεσμίας, εξασφαλίζει ανταγωνιστική απόδοση με επιτόκιο που κυμαίνεται ανάλογα με το νόμισμα και τη διάρκεια.

Το όριο γι αυτούς τους λογαριασμούς, μπορεί να είναι:

- ο Για λογαριασμούς Ταμειυτηρίου σε συνάλλαγμα με ελάχιστο υπόλοιπο το ισότιμο των 5.000
- ο Για λογαριασμούς Προθεσμίας σε συνάλλαγμα με ελάχιστο υπόλοιπο το ισότιμο των 10.000

Ανοίγοντας έναν λογαριασμό καταθέσεων συναλλάγματος, ο καταθέτης απολαμβάνει μια σειρά από παροχές, όπως:

1. Δωρεάν ασφαλιστική κάλυψη.
Ο λογαριασμός συναλλάγματος παρέχει δωρεάν ασφαλιστική κάλυψη για ολική ανικανότητα από ατύχημα ή θάνατο, σε συνεργασία με ασφαλιστική εταιρία του ομίλου τραπεζής.

2. Δωρεάν χρήση θυρίδας θησαυροφυλακίου.
Ο καταθέτης έχει δικαίωμα να χρησιμοποιήσει θυρίδα θησαυροφυλακίου, χωρίς να καταβάλει ενοίκιο για το πρώτο έτος, με μόνη την καταβολή της εγγύησης που απαιτείται.
3. Δωρεάν συνδρομή κάρτας VISA.
Παρέχεται η διεθνής πιστωτική κάρτα VISA, για να πραγματοποιεί ο καταθέτης αγορές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, με δωρεάν τη συνδρομή του πρώτου έτους. Η εξόφληση των λογαριασμών ή των δόσεων της κάρτας γίνεται σε οποιοδήποτε τραπεζικό κατάστημα ή μέσω των μηχανημάτων αυτόματης συναλλαγής.
4. Δωρεάν χορήγηση travelers cheques
5. Δωρεάν τήρηση και κίνηση του λογαριασμού
6. Δυνατότητα να εκδίδει ο δικαιούχος στο όνομά του ή στο όνομα του συνδικαιούχου του λογαριασμού του εντολές και επιταγές, χωρίς την καταβολή προμήθειας με μόνη την είσπραξη των πραγματικών εξόδων.
7. Δυνατότητα για αναλήψεις από το λογαριασμό μέσω πληρεξούσιου ή με βάση εξουσιοδοτική εντολή.
8. Ανταγωνιστικά επιτόκια ανάλογα με το ποσό και το νόμισμα.
9. Χορήγηση ξένων τραπεζογραμματίων κατά την ανάληψη από το λογαριασμό του δικαιούχου χωρίς είσπραξη προθεσμίας.
10. Χορήγηση βιβλιαρίου και εφόσον το επιθυμεί ο καταθέτης, φύλλο ενημέρωσης για την κίνηση του λογαριασμού, το οποίο θα παραλαμβάνει είτε μέσω του ταχυδρομείου στη διεύθυνση που θα υποδείξει, είτε από το κατάστημα συνεργασίας.

Στην περίπτωση που ο λογαριασμός είναι προθεσμιακός, υπάρχουν και τα εξής προνόμια:

- Δυνατότητα ανανέωσης του λογαριασμού αυτόματα στη λήξη, για διάστημα που αρχικά ο καταθέτης έχει ορίσει.

- Δυνατότητα πρόωρης ανάληψης με την υποχρέωση ανάλογης καταβολής penalty.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Παρόλο που τα ασφαλιστικά προϊόντα, δεν είναι καθαρά τραπεζικά προϊόντα, οφείλουμε να αναφερθούμε σε αυτά, γιατί είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας της τράπεζας με μια ασφαλιστική εταιρία, καθώς και με μια εταιρία διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων. Τα ασφαλιστικά προϊόντα, προσφέρονται με τις μορφές των ασφαλιστικών και των αμοιβαίων κεφαλαίων, για τις ανάγκες συνταξιοδότησης των εργαζομένων, για την κάλυψη της κατοικίας από οποιαδήποτε βλάβη και για την κάλυψη των αναγκών των παιδιών.

Συνταξιοδοτικό Πρόγραμμα

Στην Ελλάδα, οι συντάξεις των εργαζομένων, βρίσκονται σε χαμηλό επίπεδο σε σχέση με τις συνταξιοδοτικές αμοιβές των υπολοίπων ευρωπαϊκών χωρών. Έτσι, συχνά βλέπουμε ότι οι εργαζόμενοι προβαίνουν και σε ασφαλιστικά συνταξιοδοτικά προγράμματα, εκτός από την ασφάλιση που τους παρέχουν οι εργοδότες.

Τα συνταξιοδοτικά προγράμματα, συνήθως προσφέρουν:

- Ισόβια μηνιαία σύνταξη στην ηλικία και για το ποσό που επιθυμεί ο ενδιαφερόμενος ή εφάπαξ ή και τα δύο.
- Εγγύηση για τη συνέχιση καταβολής της μηνιαίας σύνταξης για 5 ή 10 χρόνια στον / στην σύζυγο ή στους δικαιούχους ή ακόμα και μεταβίβαση των 2/3 αυτής ισοβίως στο πρόσωπο που επιλέγει ο ενδιαφερόμενος.
- Επιπλέον, παρέχει τη δυνατότητα ετήσιας τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των ασφαλίσεων που καταβάλλει ο δικαιούχος με σκοπό τη συνεχή προστασία των επενδύσεών του.

Ασφαλιστικό πρόγραμμα κατοικίας

Το πρόγραμμα αυτό, είναι σχεδιασμένο για να εξασφαλίζει τον ιδιοκτήτη ή τον ενοικιαστή της κατοικίας, προσφέροντας την πλέον ολοκληρωμένη μορφή ασφάλισης κατοικίας καλύπτοντας τις παρακάτω περιπτώσεις:

- ✓ Κλοπής και ζημιών από κλοπή (της κύριας κατοικίας)
- ✓ Πυρκαγιάς, κεραυνού, έκρηξης
- ✓ Ζημιών από αέρα
- ✓ Εξόδων μετακομίσεων
- ✓ Τρομοκρατικών ενεργειών

Πρόγραμμα για την ασφάλιση των παιδιών

Κάθε γονέας προσπαθεί να προσφέρει το καλύτερο στα παιδιά του. Έτσι, αποφασίζει για ένα σταθερό και ασφαλές μέλλον γι'αυτά. Έτσι, αν οι γονείς ξεκινήσουν έγκαιρα να αποταμιεύσουν, μπορούν να εξασφαλίσουν ένα κεφάλαιο για σπουδές, επαγγελματική και οικογενειακή αποκατάσταση.

Το πρόγραμμα αυτό παρέχει τη δυνατότητα:

- ✓ Εφάπαξ καταβολής του κεφαλαίου στην ηλικία του παιδιού που ο γονέας επιλέγει
- ✓ Καταβολή κάποιου μέρους από το κεφάλαιο για τη χρηματοδότηση των σπουδών του, ενώ το υπόλοιπο κεφάλαιο παραμένει για επανεπένδυση με σκοπό να αποδοθεί σε οποιαδήποτε ηλικία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Πιστοδοτήσεις

Πιστοδότηση είναι η εναπόθεση κεφαλαίων της τράπεζας σε κάποια δραστηριότητα του πελάτη της. Κύρια πηγή των κεφαλαίων, που προορίζει για να δανειοδοτήσει, κάθε τράπεζας αποτελούν οι τόκοι που εισπράττει από κάθε παροχή της. Οι τόκοι δίνονται στον δανειστή ως ανταμοιβή για τον κίνδυνό που αναλαμβάνει παρέχοντας ρευστό στον δανειζόμενο. Το ύψος του επιτοκίου καθορίζεται από ένα μίγμα παραγόντων, μερικοί από αυτούς είναι το ύψος του κινδύνου απώλειας των κεφαλαίων του που παίρνει ο εκάστοτε δανειστής, από τον χρόνο και την ικανότητα επιστροφής του δανειζόμενου κεφαλαίου, από την απόδοση του κεφαλαίου, από τα λειτουργικά έξοδα του δανειστή, αλλά και από το σύνολό των συναλλαγών του δανειολήπτη με τον συγκεκριμένο δανειστή.

Ενώ το ύψος του επιτοκίου κατά κύριο λόγο είναι καθορισμένο για κάθε είδος πιστοδότησης εντούτοις πολλές φορές είναι διαφορετικό για κάθε πιστούχο. Αυτό οφείλετε τόσο στην ποιότητα της τραπεζικής σχέσης που υπάρχει από προηγούμενες συναλλαγές όσο και από τα οικονομικά στοιχεία που έχει ο κάθε πελάτης. υπάρχουν βέβαια και κάποιοι άλλοι λόγοι όπως η τιμολογιακή πολιτική που ακολουθεί ο κάθε τραπεζικός οργανισμός, ο ανταγωνισμός μεταξύ των τραπεζών, το μερίδιο αγοράς που κατέχει η κάθε μια, αλλά και οι στόχοι που επιδιώκουν να πιάσουν.

Οι τρόποι μέσω των οποίων μια τράπεζα προσφέρει πιστοδοτήσεις είναι τα δάνεια, οι πιστωτικές κάρτες, οι χρεωστικές κάρτες.

ΔΑΝΕΙΑ

Οι παραδοσιακές οικογένειες, τα παλιά χρόνια, μέσα στον οικογενειακό προϋπολογισμό υπολόγιζαν κι ένα ποσό για αποταμίευση. Με την πάροδο των χρόνων τα χαρακτηριστικά της κοινωνίας αλλάζουν και οι οικογένειες προσαρμόζονται ανάλογα. Έτσι η κοινωνία πλέον έχει γίνει υπερκαταναλωτική γεγονός που οδηγεί τον οικογενειακό προϋπολογισμό να μειώσει στο ελάχιστο έως ανύπαρκτο το ποσό που σκοπεύει να

αποταμιεύσει . Αντ' αυτού ξοδεύει όλο το διαθέσιμο ποσό που έχει και αναγκάζεται να δανειστεί για να καλύψει τις ανάγκες. Το δάνειο είναι ένα μέσον για την εκπλήρωση των επιθυμιών του ανθρώπου, αλλά και ένα από τα πιο σημαντικό τραπεζικό προϊόν με τεράστια απήχηση στο κοινό.

Δάνεια όμως δεν παίρνουν μόνο οι οικογένειες αλλά και οι επιχειρήσεις , ακόμη και το κράτος ,ο καθένας για διαφορετικό σκοπό και υπό άλλες συνθήκες .

Οι οικογένειες δανείζονται για να αποκτήσουν υλικά αγαθά , για κερδοσκοπικούς λόγους ή για να αντιμετωπίσουν έκτακτες καταστάσεις . Τα δάνεια τα αποπληρώνουν είτε από τις αποταμιεύσεις που μπορεί να έχουν ,αλλά κυρίως από τα έσοδα από την εργασία τους .

Οι επιχειρήσεις δανείζονται και αυτές για κερδοσκοπικούς λόγους ή για να αντιμετωπίσουν έκτακτες περιπτώσεις , όμως δανείζονται και για να επενδύσουν και να αναπτύξουν τις εργασίες τους αλλά και για να ανταπεξέρθουν σε καθημερινές δαπάνες . Αυτοί για να εξοφλήσουν χρησιμοποιούν τα κέρδη που αποφέρουν οι επενδύσεις τους .

Το κράτος αναγκάζεται να δανειστεί για να καλύψει ελλείμματα στον κρατικό προϋπολογισμό αλλά και για την αντιμετώπιση έκτακτων δαπανών . Τα δανειακά της κεφάλαια καλύπτονται από κοινοτικά κονδύλια και από την διαχείριση δημοσίων επενδύσεων.

Τα είδη των οικογενειακών δανείων είναι τα στεγαστικά , τα καταναλωτικά , τα μετοχοδάνεια.

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Στεγαστικό είναι το δάνειο , όπου μια εμπορική τράπεζα δανείζει το κεφάλαιο σ'αυτόν που θέλει να αποκτήσει ιδιόκτητο ακίνητο και η τράπεζα εξασφαλίζει το δανειζόμενο ποσό με υποθήκη του ακινήτου ή με ειδική ασφάλιση . αυτή η κατηγορία δανείων κατηγοριοποιείται ανάλογα με τον σκοπό για τον οποίο χορηγείται σε :

1. Απόκτηση κύριας κατοικίας ή δευτερεύουσας ή εξοχικής
2. Ανέγερση ή επισκευή ή αποπεράτωση αυτής

Υπάρχει και μια ειδική περίπτωση όταν το σπίτι είναι διατηρητέο ή παραδοσιακό, όπου οι όροι είναι πιο ευνοϊκοί, η χρηματοδότησή φτάνει το 70% με 85% του ποσού που χρειάζεται για την υλοποίηση της κατασκευής του ακόμη και στα έτη για την αποπληρωμή του δανείου δίνεται μεγαλύτερο περιθώριο.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την χορήγηση στεγαστικού δανείου είναι:

- a. Φωτοτυπία αστυνομικής ταυτότητας
- b. Φωτοτυπία εκκαθαριστικού σημειώματος της εφορίας
- c. Απόδειξη μισθοδοσίας (για μισθωτούς)
- d. Φωτοτυπία των φορολογικών δηλώσεων Ε3 και Ε5 (για ελεύθερους επαγγελματίες)
- e. Τοπογραφικό του οικοπέδου
- f. Τοπογραφικό διάγραμμα
- g. Κτηματογραφικό αποσπάσιμα
- h. Βεβαίωση κατασκευαστή μηχανικού και τον προϋπολογισμό των έργων
- i. Φωτοτυπία της οικοδομικής άδειας
- j. Πιστοποιητικό ιδιοκτησίας
- k. Πιστοποιητικό μεταγραφής ακινήτου
- l. Πιστοποιητικό θανάτου σε περίπτωση χηρείας
- m. Πιστοποιητικό σπουδών σε περίπτωση ύπαρξης τέκνου που σπουδάζει

Η τράπεζα για να διασφαλίσει το κεφάλαιο που πρόκειται να δανείσει απαιτεί την έγγραφη προσημείωση υποθήκης επί του χρηματοδοτούμενου, ο οποίο πρέπει να ανήκει εξ ολοκλήρου στον ενδιαφερόμενο ,ή σε άλλο ακίνητο ιδιοκτησίας του αιτούντος . Ύστερα από την προσκόμιση όλων των δικαιολογητικών και εφόσον γίνει η έγκριση το ποσό απελευθερώνεται τμηματικά και κατόπιν αυτοψίας του τεχνικού τμήματος της τράπεζας .

Το κεφάλαιο του δανείου αποπληρώνεται μέσα σε κάποιο χρονικό διάστημα που συμφωνεί η τράπεζα με τον δανειζόμενο. Το χρονικό αυτό διάστημα επηρεάζει το ύψος της δόσης αλλά και του επιτοκίου που είναι υποχρεωμένος να καταβάλει ο δανειζόμενος . Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να

έχουμε μια επιμέρους κατηγοριοποίηση των στεγαστικών δανείων ανάλογα με το επιτόκιο :

- a. Έχουμε το σταθερό επιτόκιο όπου για όλες τις δόσεις , για όλα τα χρόνια που διαρκεί η αποπληρωμή θα ισχύει το ίδιο επιτόκιο
- b. Και το κυμαινόμενο επιτόκιο όπου το επιτόκιο θα καθορίζεται εκ νέου σε κάθε μεταβολή του.
- c. Με σταθερό για τα 5 πρώτα χρόνια και μετά γίνεται επαναπροσδιορισμός

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Καταναλωτικό είναι το δάνειο που χορηγείται σε καταναλωτές για την κάλυψη προσωπικών αναγκών και κυρίως για την αγορά υλικών αγαθών. Ένα καταναλωτικό δάνειο ύψους 3000 χορηγείται χωρίς κανένα δικαιολογητικό .Όταν όμως ο πελάτης έχει ανάγκη από μεγαλύτερη χρηματοδότηση, αναγκάζεται να προσκομίσει δικαιολογητικά έτσι ώστε η τράπεζα να του χορηγήσει το 65% του ποσού που φέρουν τα δικαιολογητικά. Κάθε ενδιαφερόμενος για τέτοιου είδους δάνειο οφείλει να ελέγξει το επιτόκιο , τους όρους αποπληρωμής αλλά και τα επιπρόσθετα έξοδα που είναι υποχρεωμένος να καλύψει. Ορισμένα τέτοια έξοδα είναι τα έξοδα παρακράτησης κυριότητας αυτοκινήτου ή μηχανής ,έξοδα νομικού ελέγχου, υποθηκοφυλακείου , έξοδα εκχώρησης απαιτήσεων , έξοδα και επιβαρύνσεις που συνδέονται με την πρόωρη , μερική ή ολική εξόφληση του δανείου.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για μία αίτηση καταναλωτικού δανείου είναι:

- Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας
- Φωτοτυπία του τελευταίου εκκαθαριστικού σημειώματος της εφορίας
- Απόδειξη μισθοδοσίας και βεβαίωση ετών απασχόλησης

Το καταναλωτικό δάνειο διακρίνεται στο προσωπικό και στο ανοικτό καταναλωτικό δάνειο .

Το προσωπικό καταναλωτικό δάνειο μπορεί να έχει σταθερό ή κυμαινόμενο επιτόκιο με συγκεκριμένη διάρκεια αποπληρωμής έως και 180 μήνες .Με την έγκριση του δανείου απελευθερώνεται όλο το ποσό και ο πελάτης αρχίζει την αποπληρωμή του από τον επόμενο μήνα . Αν το ποσό είναι μεγάλο , η τράπεζα για να διασφάλιση την επένδυση της δεσμεύει καταθέσεις ταμειευτηρίου ακόμη και μετοχές του δανειζόμενου με εισόδημα , χωρίς δυσμενή στοιχεία από προηγούμενες τραπεζικές συναλλαγές αλλά και τα περιουσιακά του στοιχεία από βάρη.

Ενώ το ανοικτό καταναλωτικό δάνειο είναι ένας λογαριασμός δανείου που δίνει στον πελάτη την δυνατότητα να αντλεί το ποσό που χρειάζεται κάθε φορά ενώ για την αποπληρωμή οι τόκοι υπολογίζονται μόνο με βάση το ποσό που έχει χρησιμοποιηθεί. Αυτό το είδος καταναλωτικού δανείου έχει τα εξής σημαντικά πλεονεκτήματα:

- Ο δικαιούχος επιλέγει το ποσό και το χρόνο της ανάληψης
- Η ανάληψη του χορηγούμενου ποσού μπορεί να γίνει στην αρχή όλο το ποσό ή και σταδιακά με τμηματικές αναλήψεις
- Ο δανειζόμενος μπορεί να δίνει για την αποπληρωμή του οποιαδήποτε ποσό πάνω από το 5% της οφειλής του.

Τα καταναλωτικά κατηγοριοποιούνται ανάλογα και με τον σκοπό για τον οποίο χορηγούνται . Έτσι έχουμε τα φοιτητικά , δάνεια τα οποία χορηγούνται σε άτομα ηλικίας από 18 έως 27 που φοιτούν σε κάποιο αναγνωρισμένο εγχώριο ή αλλοδαπό πανεπιστήμιο .Τα δάνεια για αγορά αυτοκινήτου είναι μια άλλη κατηγορία καταναλωτικού δανείου , με μεγάλο ενδιαφέρον για της τράπεζες λόγω της αυξημένης αγοραστικής ζήτησης αυτοκινήτων. Το επιτόκιο σ 'αυτήν την κατηγορία είναι πιο χαμηλό από το κύριο καταναλωτικό δάνειο λόγω της ασφάλειας που πληρώνει υποχρεωτικά ο αγοραστής του αυτοκινήτου αλλά και επειδή το αυτοκίνητο είναι ιδιοκτησία της τράπεζας έως ότου εξοφληθεί το δάνειο .

Ακόμη υπάρχουν τα καταναλωτικά δάνεια για εξόφληση οφειλών προς το δημόσιο. Είναι δάνεια που χορηγούν οι τράπεζες και καλύπτουν έως και το

100% της ανάγκης στους δανειολήπτες για την εξόφληση οφειλών προς το δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία .

Επιπλέον υπάρχει το δάνειο σε συνάλλαγμα όπου το ύψος του δανείου υπολογίζεται σε κάποιο νόμισμα και χορηγείται σε άλλο νόμισμα με βάση την τρέχουσα ισοτιμία συναλλάγματος και οι δόσεις υπολογίζονται ανάλογα.

Επιπρόσθετα υπάρχει και το δάνειο για την αγορά μετοχών εταιριών που βρίσκονται στο χρηματιστήριο αξιών .Για αυτά τα δάνεια οι τράπεζες για να διασφαλίσουν το κεφάλαιο τους ζητούν ως ενέχυρο ποσό των αγοραζόμενων μετοχών , αλλά και σε περίπτωση που η αξία των ενεχυριασμένων μετοχών είναι μικρότερη ,λόγω πτώσης της τιμής τους , από το κεφάλαιο της επιχορήγηση αναγκάζουν τους δανειολήπτες να καλύψουν την διαφορά με άλλες μετοχές του χρηματιστηρίου αξιών.

Όλες οι τράπεζες υποχρεούνται να ελέγχουν και να εξασφαλίζουν ότι οι ενδιαφερόμενοι για κάποιο είδος δανείου πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για το δάνειο που ζητούν με σκοπό να περιοριστεί ο αριθμός των κακών δανείων. Κακό δάνειο ορίζεται το δάνειο που δεν προσφέρει κέρδος στην τράπεζα αλλά που ο δανειολήπτης δεν έχει την απόλυτη πίστη για την αποπληρωμή των υποχρεώσεων του. Ένας τρόπος που χρησιμοποιούν οι τράπεζες είναι οι κάρτες βαθμολόγησης.

Ορισμένα βασικά κριτήρια που ελέγχουν είναι:

1. Ηλικία
2. Πιστωτικό όριο
3. Τρόπος πληρωμής
4. Ύψος ακίνητης περιουσίας
5. Ύψος εισοδήματος
6. Εργασιακή κατάσταση
7. Κατάσταση του λογαριασμού την ημέρα του ελέγχου
8. Ύπαρξη άλλων τραπεζικών προϊόντων
9. Προηγούμενη συνεργασία
10. Πιστωτική κάρτα

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΥΠΕΡΑΝΑΛΗΨΗΣ

Ένα άλλο μέσω χορήγησης πιστοδότησης είναι οι λογαριασμοί υπερανάλληψης .Οι λογαριασμοί υπερανάλληψης είναι οι λογαριασμοί που δίνουν την δυνατότητα στους δικαιούχους να αντλούν μετρητά χωρίς να υπάρχει απόθεμα. Τέτοιοι λογαριασμοί παρέχονται σε πελάτες με προηγούμενη καλή τραπεζική σχέση με συνεχή και χρόνια συνεργασία . Αυτοί οι λογαριασμοί οροθετούνται από μία σύμβαση , η οποία αναφέρει το όριο υπερανάλληψης , τον χρόνο αποπληρωμής και ότι άλλο είναι απαραίτητο.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΚΑΡΤΑ

Πιστωτική είναι μια πλαστική κάρτα , χαραγμένη με κάποιο διακριτικά που υποδηλώνουν το είδος της και τον δικαιούχο της .Με αυτήν την κάρτα ο κάτοχός της μπορεί να κάνει οποιαδήποτε συναλλαγή επιθυμεί με καταστήματα και φορείς ,με μοναδική προϋπόθεση να είναι συμβεβλημένοι με το σύστημα τέτοιου είδους συναλλαγής .Το ποσό που χρεώνεται από κάθε συναλλαγή προστίθεται στο προηγούμενο υπόλοιπο της κάρτας και ο κάτοχος πληρώνει μηνιαίες δόσεις με κάποιο τόκο. Σε περίπτωση καθυστέρησης της δόσης υπάρχει ο τόκος υπερημερίας που υπολογίζεται ανάλογα με το χρωστούμενο ποσό και τις ημέρες καθυστέρησης . Το κατώτατο ποσό που είναι υποχρεωμένος να πληρώσει ο κάτοχος της κάρτας το μαθαίνει από την αναλυτική κατάσταση κίνησης της κάρτας που του αποστέλλεται ταχυδρομικός κάθε μήνα και μπορεί να το εξοφλήσει σε οποιοδήποτε κατάστημα της εκδούσας τραπεζής , σε οποιαδήποτε μηχανήμα ΑΤΜ ή ακόμη και με πάγια εντολή εξόφλησης λογαριασμού από τον λογαριασμό ταμειευτηρίου που δηλώσει ο κάτοχος. Αν ο κάτοχος της κάρτας δεν αμφισβητήσει το σύνολο των οφειλών του εντός 15 ημερών από την στιγμή που θα παραλάβει την αναλυτική κατάσταση κίνησης της κάρτας του τότε είναι υποχρεωμένος να πληρώσει τις οφειλές ακόμη κι αν δεν είναι δικές του . Για την έκδοση της τα απαραίτητα έγγραφα είναι :

1. Φωτοτυπία του τελευταίου εκκαθαριστικού σημειώματος της εφορίας
2. φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας
3. μια πρόσφατη απόδειξη μισθοδοσίας

Ανάλογα με το ύψος των αποδοχών χορηγείται από την τράπεζα χρυσή ή απλή κάρτα. Η χρυσή προορίζεται για τους ενδιαφερόμενους με υψηλό ετήσιο εισόδημα ,υψηλή πιστοληπτική ικανότητα και παρέχεται μεγαλύτερο πιστωτικό όριο σε σχέση με την απλή. Το πιστωτικό όριο είναι το ανώτατο ποσό που έχει ο κάτοχός στη διάθεση του για να κάνει τις συναλλαγές του. Είναι ένα όριο που μπορεί να μεγαλώσει χωρίς αίτηση του κατόχου , σε περίπτωση που το εισόδημα του μπορεί να το καλύψει και εφόσον εξοφλούνται οι δόσεις της κάρτας εντός της προθεσμίας .

Δικαίωμα για την απόκτηση πιστωτικής κάρτας στο όνομα τους έχουν όσοι εργάζονται σε μόνιμη δουλειά και όχι σε εποχιακή και να είναι μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδας και να έχουν καλή προηγούμενη τραπεζική σχέση .

Τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η συναλλαγή με πιστωτική κάρτα είναι ότι:

1. Δεν έχεις το κίνδυνο να έχεις πάνω σου μεγάλο ποσό μετρητών χρημάτων και σε περίπτωση κλοπής να τα χάσεις , διότι αν σου κλέψουν την κάρτα με ένα τηλέφωνο ακυρώνεις αυτόματος την κάρτα και δεν μπορεί να γίνει καμία συναλλαγή άρα δεν χάνεις τα χρήματα σου.
2. Ακόμη *μπορείς* να αγοράσεις κάτι που θέλεις ακόμη κι αν δεν έχεις τα μετρητά
3. Ένα πολύ σημαντικό πλεονέκτημα είναι ότι επειδή τα περισσότερα καταστήματα συνεργάζονται με τις τράπεζες και παρέχουν στους αγοραστές τους την δυνατότητα αυτό που αγοράζουν να χρεωθεί σε δόσεις και κάθε μήνα να χρεώνεται η κάρτα μόνο την δόση του συγκεκριμένο μήνα και όχι όλο το ποσό στην αρχή, έτσι το ωφελούμενο ποσό είναι πολύ λιγότερο και έχεις περιθώριο για επιπλέον αγορές .

Εκτός από πλεονεκτήματα όμως υπάρχουν και κάποια πολύ σημαντικά μειονεκτήματα:

1. Λόγω του ότι δεν πληρώνεις με μετρητά αλλά με μια πλαστική κάρτα αν δεν γίνετε ορθολογική χρήση της μπορεί να γίνει χρήση όλου του ποσού που έχεις στην δυνατότητα και μετά αν χρειαστεί να την χρησιμοποιήσεις για κάποια σημαντική ανάγκη να μην μπορείς.
2. Σε περίπτωση κλοπής αν δεν το αντιληφθεί άμεσα ο κάτοχος της κάρτας και χρησιμοποιηθεί τότε θα πρέπει να πληρώσει εκείνος τις όποιες χρεώσεις έχουν γίνει.

ΧΡΕΩΣΤΙΚΗ ΚΑΡΤΑ

Χρεωστική κάρτα ή cash card είναι μια κάρτα που μοιάζει με την πιστωτική μόνο που λειτουργεί λίγο διαφορετικά. Δηλαδή μπορείς να κανείς αγορές με αυτήν χωρίς την χρήση μετρητών αλλά δεν πιστώνεται κάθε μήνα ο κάτοχος ώστε να πληρώνει με δόσεις αλλά τα χρήματα παίρνονται κατευθείαν από το λογαριασμό ταμιευτηρίου του . Αυτή η κάρτα χορηγείται σε όσους έχουν λογαριασμό ταμιευτηρίου και χρησιμοποιείται και για διευκόλυνση του πελάτη της τράπεζας, γιατί μπορεί να κάνει όποια συναλλαγή ή κίνηση θέλει με την κάρτα στο ATM της τράπεζας του χωρίς να στηθεί στην ουρά για να εξυπηρετηθεί από κάποιο ταμείο.

ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι επιχειρήσεις δανείζονται με βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση . Η βραχυπρόθεσμη προτιμάτε για την κάλυψη εξόδων που δεν μπορούν να καλυφθούν από τις ταμειακές εισροές λόγω μειωμένων πωλήσεων .Ενώ ο μακροπρόθεσμος δανεισμός γίνεται είτε για επέκταση της υπάρχουσας εγκατάστασης είτε για την ανέγερση νέων εγκαταστάσεων. Ένα άλλο στοιχείο που κάνει τις παραπάνω χρηματοδοτήσεις να διαφέρουν είναι και το ποσό που χορηγείτε κάθε φορά , φυσικά στον μακροπρόθεσμο

δανεισμό το ποσό είναι πολύ μεγαλύτερο από τον βραχυπρόθεσμο. Και στις δύο περιπτώσεις όμως οφείλουν να εγγυηθούν για το ποσό που δανείζονται ότι θα το επιστρέψουν.

Οι τράπεζες με την χορήγηση δανείων αναλαμβάνουν τον πιστωτικό κίνδυνο , που είναι ο κίνδυνος είτε να χάσουν το κεφάλαιο που δανείζουν σε περίπτωση ανικανότητας αποπληρωμής είτε να πάρουν τα χρήματα τους πιο αργά από την συμφωνηθέν ημερομηνία λόγω ανικανότητας εξόφλησης εντός της προθεσμίας των δανείων .Γι' αυτό το λόγω οι επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να εγγυώνται με κάποιο τρόπο ότι θα επιστρέψουν τα δανειζόμενα κεφάλαια. Όταν το δανειζόμενο κεφάλαιο είναι μικρό προτιμάτε να παρέχεται στις τράπεζες προσωπική ή εταιρική εγγύηση δηλαδή οι δανειολήπτες παρέχουν σαν εγγύηση ,επιστροφής του δανειζόμενου κεφαλαίου, την προσωπική ή την εταιρική ακίνητη περιουσία τους, η οποία βέβαια είναι ελεύθερη βαρών και διεκδικήσεων και ανήκει εξ' ολοκλήρου στον δανειζόμενο. Ακόμη υπάρχει και η περίπτωση του εγγυητή , ο οποίος δεσμεύεται με την δική του περιουσία για την κάλυψη της οφειλής του δανειολήπτη. Όταν η επιχείρηση είναι μετοχική όλοι οι μέτοχοι είναι υπεύθυνοι και δεσμεύονται με την προσωπική περιουσία τους να εξοφλήσουν την οποιαδήποτε δανειακή οφειλή που μπορεί να έχει η επιχείρηση. Στην περίπτωση όμως που το ποσό που θέλει να δανειστεί η επιχείρηση είναι πολύ μεγάλο και δεν μπορεί να εγγυηθεί με την περιουσία της , αναγκάζεται να χρησιμοποιήσει τους εισπρακτέους λογαριασμούς της αλλά και την απογράφη της σαν ενέχυρο.

Ενέχυρο είναι κάθε κινητό πράγμα το οποίο μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο συναλλαγής, του οποίου η αξία προσφέρετε σαν εγγύηση στην τράπεζα για το δανειζόμενο κεφάλαιο. Έτσι έχουμε το ενέχυρο επί πράγματος, δηλαδή όταν κατατίθενται σαν ενέχυρο στην τράπεζα εισπρακτέες επιταγές , καταθέσεις μετρητών, μετοχές , εμπορεύματα της επιχείρησης και ενέχυρο επί δικαιώματος δηλαδή όταν προσφέρουν οι επιχειρήσεις σαν ενέχυρο προς την τράπεζα εισπρακτέα μισθώματα , επιχορηγήσεις.

Με τον τρόπο αυτό σε περίπτωση που αδυνατεί η υποχρεούσα να αποπληρώσει το δάνειο η τράπεζα ρευστοποιεί τα ενεχυρισμένα στοιχεία , τα οποία έχει δεσμεύσει σε μικρότερη από την ονομαστική τους αξία , άρα

έχει δεσμεύσει μεγαλύτερο ποσό από το οφειλόμενο έτσι ώστε όταν αναγκαστεί να ρευστοποιήσει να έχει άμεση ανάκτηση του κεφαλαίου της. Η διαδικασία κατά του ενεχυριασμού γίνεται σε συμβολαιογράφο ή σε δικαστήριο και ο δανειστής γίνεται κάτοχός του ενεχύρου έως ότου εξοφληθεί το παρερχόμενο δάνειο.

Η τράπεζα εφόσον εξετάσει την κατάσταση του αιτούντος για δάνειο καθορίζει το ύψος της δανειοδότησης και συντάσσει την σύμβαση ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού. Ο λογαριασμός αυτός υπάρχει για να διευκολύνει τις συναλλαγές του δανειστεί με τον δανειζόμενο του, έως ότου εξοφληθεί το δανειζόμενο ποσό. Απαραίτητο είναι ένας από τους δυο να είναι έμπορος. Με την σύναψη αυτής της σύμβασης ο πιστούχος είναι υποχρεωμένος να καταθέσει στην τράπεζα οποιαδήποτε οικονομικό έγγραφο του ζητηθεί, καθώς και να μην μεταβιβάσει, εκποιήσει, εκμισθώσει οποιοδήποτε περιουσιακό του στοιχείο αν δεν πάρει έγκριση από την τράπεζα και τέλος να ενημερώνει άμεσα για οποιαδήποτε νομική ή οικονομική αλλαγή της επιχείρησης. Ακόμη για την χορηγήσει της βραχυπρόθεσμης αλλά και της μακροπρόθεσμης επιχορήγησης οι εταιρείες ανάλογα με το είδος του είναι υποχρεωμένες να καταβάλουν και κάποια επιπλέον δικαιολογητικά με τα οποία η τράπεζα θα γνωρίζει τα πρόσωπα τα οποία δεσμεύονται για το δάνειο.

Έτσι στην περίπτωση ατομικών επιχειρήσεων τα απαραίτητα έγγραφα που πρέπει να κατατεθούν είναι τα νομιμοποιητικά έγγραφα τα οποία ορίζουν τον κάτοχο της εταιρείας. Στην ομόρρυθμη και την ετερόρρυθμη εταιρεία κατατίθεται επικυρωμένο αντίγραφο του καταστατικού της εταιρείας. Στις ΕΠΕ εκτός από το καταστατικό κατατίθεται και το ΦΕΚ που δημοσιεύτηκε το καταστατικό της επιχείρησης και οι Ανώνυμες επιχειρήσεις εκτός από το καταστατικό και το αντίστοιχο ΦΕΚ που δημοσιεύτηκε η άδεια σύστασης της εταιρείας, το ΦΕΚ που δημοσιεύτηκαν τα ονόματα του Διοικητικού Συμβουλίου και αντίγραφο του πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου που καθορίζει τον τρόπο εκπροσώπησης της επιχείρησης και επικυρωμένο αντίγραφο της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρείας.

Στην περίπτωση που οι επιχειρήσεις θέλουν μακροπρόθεσμη επιχορήγηση, στρέφονται προς την περιφέρεια που ανήκουν, όπου

καταθέτουν τις ιδέες και τα σχέδιά τους, για τα οποία ζητούν δάνειο, έτσι τότε να διεκδικήσουν κρατική επιχορήγηση , ή καλύτερο τρόπο αποπληρωμής ή ακόμη και δυνατότητα έγκρισης χορήγησης μεγαλύτερου κεφαλαίου. Η περιφέρεια εγκρίνει ιδέες που θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας σε περιοχές με μεγάλο ποσοστό ανεργίας για περιοχές που θα αναβαθμιστούν λόγω της ανέγερσης μιας νέας επιχείρησης ακόμη και λόγω αποκέντρωσης μεγάλων επενδύσεων. Οι ενισχύσεις που δίνονται κυρίως είναι η επιδότηση τόκων, δηλαδή η κάλυψη από το Δημόσιο ένα μέρος των καταβαλλόμενων τόκων, η φορολογική απαλλαγή όπου δίνεται το δικαίωμα μη καταβολής του φόρου εισοδήματος για τα πρώτα χρόνια υλοποίησης της επένδυσης. Οι δόσεις για την αποπληρωμή ενός μακροπρόθεσμου δανείου υπολογίζονται με το χρεολυτικό σύστημα. Όπου οι δόσεις στην αρχή είναι πιο μεγάλες και όσο περνάει ο καιρός μικραίνουν. Αυτό γίνεται γιατί το επιτόκιο καθορίζεται ανάλογα με το χρωστούμενο ποσό. Έτσι όταν στην αρχή χρωστάτε όλο το ποσό του δανείου το επιτόκιο είναι μεγάλο με την πάροδο του χρόνου το χρωστούμενο ποσό μικραίνει άρα μικραίνει και ο τόκος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΣΩ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ (WEB BANKING)

Η υπηρεσία συναλλαγών μέσω διαδικτύου (web banking), δίνει τη δυνατότητα να εκτελεί κανείς μια μεγάλη σειρά τραπεζικών συναλλαγών με τη βοήθεια του προσωπικού υπολογιστή, μέσω Internet, εντελώς δωρεάν.

Το Web Banking δίνει στους πελάτες τις εξής δυνατότητες:

- Ενημέρωση για το υπόλοιπο και τις κινήσεις των λογαριασμών
- Εκτέλεση εντολών για πληρωμές λογαριασμών Ο.Τ.Ε., ΔΕΗ, Δ.Ε.Υ.Α.Π., καρτών.
- Μεταφορά ποσών από λογαριασμό σε λογαριασμό
- Πληροφορίες για τις μετοχές του Χ.Χ.Α. καθώς και πληροφορίες για τις τιμές συναλλάγματος.

Για να χρησιμοποιήσει κάποιος το Web Banking, αρκεί να διαθέτει τραπεζικό λογαριασμό και σύνδεση στο Internet. Ακόμη, θα πρέπει ο ενδιαφερόμενος να συμπληρώσει μια αίτηση συνδρομής και να καταθέσει στην τράπεζα που έχει το λογαριασμό του, κάποια απαραίτητα δικαιολογητικά. Ο πελάτης έχει τη δυνατότητα να κάνει αίτηση και μέσω διαδικτύου. Κατόπιν, η τράπεζα του αποστέλλει τον κωδικό συνδρομής και τον μυστικό κωδικό πρόσβασης (PIN), με τους οποίους μπορεί να επικοινωνεί με το κέντρο ηλεκτρονικών υπολογιστών της τράπεζας.

Για θέμα ασφάλειας των συναλλαγών, όσες τράπεζες διαθέτουν το Web Banking, έχουν πιστοποιηθεί από διεθνείς εταιρίες, ειδικές στα θέματα ασφαλείας, για την αποφυγή προβλημάτων εξαιτίας του φάσματος που εξυπηρετεί το διαδίκτυο.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ (PHONE BANKING)

Μέσω της τραπεζικής εξυπηρέτησης από το τηλέφωνο, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να πραγματοποιεί τις τραπεζικές συναλλαγές του όπου και να βρίσκεται, χρησιμοποιώντας μόνο την τηλεφωνική του συσκευή. Όλες οι τραπεζικές συναλλαγές γίνονται από το τηλέφωνο, χωρίς επιπλέον επιβαρύνσεις.

Το PHONE BANKING δίνει στους πελάτες τις εξής δυνατότητες:

- Πληρωμές λογαριασμών Ο.Τ.Ε., ΔΕΗ, ΔΕΥΑΠ, πιστωτικών καρτών, με εύκολο τρόπο.
- Προσφέρει ενημέρωση για όλες τις υπηρεσίες της τράπεζας καθώς και για την κίνηση του λογαριασμού του ή της πιστωτικής του κάρτας.
- Μπορούν να μεταφέρουν ποσά από ένα λογαριασμό σε έναν άλλο.
- Δίνει πληροφορίες για τις τιμές των μετοχών του Χ. Α. Α.

ΠΑΓΙΕΣ ΕΝΤΟΛΕΣ

Είναι μια ακόμη τραπεζική υπηρεσία με την οποία οι πελάτες της τράπεζας είτε είναι ιδιώτες, είτε επιχειρήσεις, απαλλάσσονται από τις χρονοβόρες διαδικασίες που χρειάζονται ώστε να πληρωθούν λογαριασμοί, πιστωτικές κάρτες και άλλες υποχρεώσεις.

Η ενεργοποίηση της διαδικασίας των πάγιων εντολών είναι πολύ εύκολη, αρκεί κάποιος να διαθέτει λογαριασμό ταμειυτηρίου ή όψεως σε κάποια τράπεζα. Με την υπηρεσία αυτή, Εξοφλούνται λογαριασμοί ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΔΕΥΑΠ, πιστωτικών καρτών και τακτικές πληρωμές σε λογαριασμούς τρίτων όπως δίδακτρα, ενοίκιο.

Ο καταθέτης που θα έχει ενεργοποιήσει την υπηρεσία των πάγιων εντολών, δεν θα ταλαιπωρείται με τις ώρες στις ουρές για την εξόφληση των λογαριασμών, δεν θα έχει πλέον άγχος για την έγκαιρη εξόφληση των λογαριασμών και οι λογαριασμοί του θα πληρώνονται την ημέρα της λήξης τους.

Στην περίπτωση που στο τραπεζικό λογαριασμό δεν υπάρχει επαρκές χρηματικό υπόλοιπο για την εξόφληση του λογαριασμού, ο λογαριασμός δεν εξοφλείται.

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ

Οι τράπεζες για να πετύχουν την γρήγορη διευκόλυνση των πελατών τους, προσφέρουν εξυπηρέτηση σε δευτερόλεπτα μέσω του δικτύου των μηχανημάτων αυτόματης εξυπηρέτησης (ATM'S) 24 ώρες το 24ωρο. Οι πελάτες χρησιμοποιούν τα ATM'S για αναλήψεις και καταθέσεις μετρητών ή επιταγών, ενημέρωση τραπεζικών λογαριασμών και λογαριασμών καρτών.

Τα ATM'S της κάθε τράπεζας, προσφέρουν άμεση εξυπηρέτηση 24 ώρες το 24ωρο και είναι εγκατεστημένα τόσο στα καταστήματα των τραπεζών, όσο και σε κεντρικά σημεία της πόλης, όπως ΚΤΕΛ και νοσοκομεία. Η εξυπηρέτηση αυτή γίνεται εντελώς δωρεάν.

Εκτός από τα ATM'S της κάθε τράπεζας, υπάρχουν και τα μηχανήματα αυτόματης εξυπηρέτησης του πανελλαδικού δικτύου τραπεζών που συμμετέχουν στο διατραπεζικό σύστημα πληρωμών ΔΙΑΣ. Για την εξυπηρέτηση μέσω του συστήματος ΔΙΑΣ, υπάρχει μια επιβάρυνση του ποσού των 1,50 , για την ανάληψη μετρητών.

Η χρήση των ATM'S είναι εύκολη, αφού καθοδηγούν αυτά τον χρήστη. Το μόνο που χρειάζεται ο χρήστης είναι να έχει στην κατοχή το την κάρτα και το προσωπικό του αριθμό (PIN) που του έχει χορηγήσει η τράπεζα.

Τα βήματα για τη χρήση του ATM είναι τα ακόλουθα:

- Εισάγουμε στο ATM την προσωπική μας κάρτα και πληκτρολογούμε το μυστικό μας αριθμό (PIN)
- Στην οθόνη εμφανίζεται η μάσκα επιλογής είδους συναλλαγής και επιλέγουμε τι είδους συναλλαγή θέλουμε να πραγματοποιήσουμε
- Αν πρόκειται να κάνουμε ανάληψη ή κατάθεση πληκτρολογούμε το ποσό
- Παίρνουμε το απόκομμα της συναλλαγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΞΕΠΛΥΜΑ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΞΕΠΛΥΜΑ ΤΟΥ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ:

Στις εκθέσεις των διεθνών οργανισμών είναι συχνή η χρήση των όρων: «βρώμικο χρήμα» ή «μαύρο χρήμα», «ξέπλυμα βρώμικου χρήματος» ή «ξέπλυμα χρήματος».

Χρησιμοποιούμε έναν απ' τους παραπάνω όρους όταν πρόκειται να δηλωθούν τα έσοδα ή οι πρόσοδοι ή το εισόδημα που προκύπτει τόσο απ' την παραγωγή και διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, όσο και από τη διάπραξη πολλών σοβαρών και σημαντικών ποινικών αδικημάτων.

Ξεχωρίζει ο όρος «μαύρο χρήμα» τον οποίο χρησιμοποιούμε όταν το χρήμα προέρχεται κυρίως από φοροδιαφυγή, μίζες, φακελάκια κ.λ.π.. Όταν αναφερόμαστε στο «ξέπλυμα βρώμικου χρήματος» εννοούμε όλες τις ενέργειες και τις διαδικασίες, πράξεις ή παραλείψεις που γίνονται δόλια με σκοπό να μεταβληθεί με κάθε τρόπο η ταυτότητα του παράνομα αποκτώμενου βρώμικου χρήματος έτσι ώστε αυτό να δίνει την εντύπωση η ακόμη να φαίνεται ότι αποκτήθηκε η προήρθε από νόμιμη αιτία ή πηγή.

Το ξέπλυμα του βρώμικου χρήματος με την πιο πάνω έννοια αποτελεί ποινικό αδίκημα, για το οποίο τιμωρείται αυστηρά όποιος το διαπράξει με φυλάκιση ή στέρηση της περιουσίας του.

Οι άνθρωποι που κατέχουν το βρώμικο χρήμα όχι μόνο τους παρέχεται η δυνατότητα να μπορούν να απολαύσουν το κάθε τι μιας και το χρήμα είναι το κυριότερο μέσο συναλλαγών αλλά παράλληλα και αυτό είναι το πιο επικίνδυνο στοιχείο, έχουν τη δυνατότητα να απειλήσουν το πολιτικό-κοινωνικό και κυρίως οικονομικό υπόβαθρο ενός Κράτους

Κατά κανόνα το βρώμικο χρήμα θα εισαχθεί στο χρηματοπιστωτικό σύστημα είτε με μια κατάθεση ή έμβασμα ή εντολή πληρωμών.

Μια απ' αυτές τις απλές συναλλαγές αποτελεί ένα κομμάτι των πολλών και σύνθετων συναλλαγών και χρηματοπιστωτικών συμβάσεων. Το ξεκίνημα αυτό της διαδικασίας για το ξέπλυμα του βρώμικου χρήματος, είναι συνήθως το πιο εύκολο για τον εντοπισμό των παράνομων συναλλαγών.

Τις περισσότερες φορές το ξέπλυμα χρημάτων γίνεται με τη βοήθεια –συνεργασία των τραπεζών και κυρίως με ορισμένους τραπεζικούς υπαλλήλους οι οποίοι είναι βασικά υψηλόβαθμα στελέχη των τραπεζών.

Οι τράπεζες παρότι βοηθούν στο ξέπλυμα, τις περισσότερες φορές δεν το αντιλαμβάνονται καν. Η οδηγία της ΕΟΚ «για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες», λαμβάνει ως δεδομένο το γεγονός και στηρίζεται στην παραδοχή ότι: από το ξέπλυμα χρημάτων μπορεί να κλονιστεί σοβαρά η φερεγγυότητα και η σταθερότητα, όχι μόνο του ενεχόμενου πιστωτικού ιδρύματος ή άλλου οργανισμού αλλά και η αξιοπιστία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του.

Η ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ Ο ΝΕΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.

Το ξέπλυμα χρημάτων ενθαρρύνει και στηρίζει την ανάπτυξη και διείσδυση του διεθνούς και εγχώριου οργανωμένου εγκλήματος σε όλες τις δραστηριότητες και εκφάνσεις του ιδιωτικού και δημόσιου βίου. Το διεθνές οργανωμένο έγκλημα δραστηριοποιείται συστηματικά όχι μόνο στη διακίνηση ναρκωτικών αλλά και στο λαθρεμπόριο όπλων και πυρομαχικών καθώς και σε όλες τις προσοδοφόρες μορφές του οικονομικού και κοινού εγκλήματος όπως ληστείες, πορνεία, απαγωγές, στοιχήματα, τοκογλυφία κ.α.

Υπάρχουν όμως και άλλα ποσά που προέρχονται από:

- 1.την πολιτική διαφθορά
- 2.τις παράνομες προμήθειες
- 3.τη μεγάλη φοροδιαφυγή
- 4.την παράνομη εξαγωγή συναλλάγματος

Όλα τα παραπάνω είναι και τα σημαντικότερα προβλήματα που μαστίζουν σχεδόν όλη την υφήλιο. Απλά τα προβλήματα αυτά εμφανίζονται σε διαφορετικό βαθμό απ' το ένα κράτος στο άλλο.

Η διεθνής κοινότητα και η παγκόσμια κοινή γνώμη άρχισε να ευαισθητοποιείται κατά τη δεκαετία του 1980 όταν αρχικά στις ΗΠΑ και μετά τη Δυτική Ευρώπη, συνειδητοποιήθηκε η ανάγκη για τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων προς καταπολέμηση κυρίως της μαστίγας των ναρκωτικών.

Το συμβούλιο της Ευρώπης το 1980 τόνισε την επείγουσα ανάγκη του τραπεζικού κόσμου να αναλάβει μεγαλύτερες ευθύνες και ότι το τραπεζικό σύστημα μπορεί να διαδραματίσει πολύ αποτελεσματικό ρόλο στην ανακάλυψη και μείωση του βρώμικου χρήματος.

Σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της συνειδητοποιήσεως της ανάγκης για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων υπήρξε το νέο συλλογικό όργανο των εμπειρογνομόνων στην Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών που είναι γνωστό και ως «Επιτροπή Τραπεζικών Κανονισμών και Εποπτικών Διαδικασιών» το οποίο διατύπωσε επίσημα τις κύριες αρχές συναλλακτικής συμπεριφοράς που πρέπει ν' ακολουθούν σήμερα οι τράπεζες σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Οι αρχές αυτές της επαγγελματικής δεοντολογίας βοήθησαν αρκετά μέχρι σήμερα στη συνειδητοποίηση της ανάγκης για τη λήψη νομοθετικών μέτρων κατά του ξεπλύματος χρημάτων σε εθνικό επίπεδο.

ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ ΚΑΙ ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Έπειτα από τη σύμβαση της Βιέννης όπου ανταποκρίθηκε γενικά η διεθνής κοινότητα, όλες οι χώρες της γης λειτουργούν τώρα κάτω από το θεσμικό πλαίσιο που δημιουργήθηκε προκειμένου να κατασταλεί η μορφή αυτού του σοβαρού εγκλήματος όπως είναι το ξεπλυμα του βρώμικου χρήματος.

Η καινούργια νομοθεσία του ποινικού δικαίου απαιτεί πια την υποχρεωτική συνεργασία του χρηματοπιστωτικού κόσμου που αναλαμβάνει πλέον το έργο της προλήψεως και της αποφασιστικής συνδρομής στην καταστολή του εγκλήματος της νομιμοποιήσεως των εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Τα κράτη που υπέγραψαν και συμφώνησαν με τη σύμβαση της Βιέννης υποχρεούνται:

1. Να ποινικοποιήσουν την πρακτική του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και να εξασφαλίσουν ότι, όχι μόνο οι κύριοι κατηγορούμενοι, αλλά και εκείνοι που βοηθούν εν γνώσει τους στη διάπραξη αυτού του αδικήματος περιλαμβάνονται στον ορισμό του.
2. Να θεσπίσουν κανόνες για την έκδοση σε άλλα κράτη των κατηγορουμένων για ξέπλυμα
3. Να θεσπίσουν διατάξεις και μηχανισμούς για το εντόπισμα, το πάγωμα των λογαριασμών και τη δήμευση των περιουσιακών στοιχείων από τα ναρκωτικά
4. Να επιτρέψουν στις αρμόδιες δικαστικές αρχές να προβαίνουν στην κατάσχεση βιβλίων και στοιχείων στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα
5. Να θεσπίσουν διατάξεις που να επιτρέπουν τα δικαστήρια σε μια χώρα να εκδικάζουν υποθέσεις ξεπλύματος με διεθνείς διαστάσεις
6. Να επιτρέπουν την ελεγχόμενη παράδοση ναρκωτικών για το σκοπό επιτεύξεως καλύτερων αποτελεσμάτων των αρμοδίων διοικητικών αρχών
7. Να συνεργάζονται στενά, το ένα κράτος με τα άλλα σε θέματα ποινικού δικαίου, είτε σε διμερή είτε σε πολυμερή βάση

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ «ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

Ο ρόλος των φορολογικών παραδείσων είναι πολύ μεγάλος λόγω του ότι οι μικρές αυτές χώρες όπου το τραπεζικό απόρρητο είναι απόλυτο, υπάρχει δηλαδή πλήρης μυστικότητα, ενώ δεν ασκείται καμιά κρατική ή τραπεζική εποπτεία βοηθούν απόλυτα να δρουν ελεύθερα όλες οι παράνομες εταιρείες που ιδρύονται ή αγοράζονται με σκοπό το ξέπλυμα χρήματος. Το περίεργο βέβαια είναι η ΑΝΟΧΗ που δείχνουν στην προκλητική λειτουργία των φορολογικών παραδείσων, οι ανεπτυγμένες χώρες όπου λειτουργούν τα μεγαλύτερα χρηματο-οικονομικά κέντρα όπου

έχουν θεσπίσει αυστηρότατους κανόνες και μηχανισμούς για την πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος (ξέπλυμα).

Κανείς πάντως αντικειμενικά δεν μπορεί να εξηγήσει για ποιο λόγο δεν μπορεί να γίνει επέμβαση στα εσωτερικά δήθεν των ανεξάρτητων και κυρίαρχων αυτών κρατιδίων.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΥΠΟΠΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Οι τύποι και οι μορφές των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν συνήθως για το ξέπλυμα είναι απεριόριστοι. Γι' αυτό είναι πολύ δύσκολο να οριστούν συγκεκριμένα τα στοιχεία εκείνα μιας συναλλαγής τα οποία την καθιστούν ύποπτη.

Από τις μέχρι τώρα μελέτες που έχουν γίνει μπορούμε να πούμε γενικά ότι ύποπτη αποδεικνύεται η χρηματοπιστωτική συναλλαγή που δεν ανταποκρίνεται ή που βρίσκεται σε προφανή έλλειψη αντιστοιχίας και συνέπειας με τις νόμιμες ή επιχειρηματικές δραστηριότητες ενός συναλλασσόμενου ή με την περιουσιακή κατάσταση και την επαγγελματική ιδιότητα του πελάτη καθώς και με τη συνηθισμένη κίνηση του συγκεκριμένου λογαριασμού του. Βασικό στοιχείο να γνωρίζουμε πλήρως τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του πελάτη.

Η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία και η Βρετανική Ένωση Τραπεζών κατέγραψαν 6 κύριες κατηγορίες ή τρόπους διενέργειας χρηματο-πιστωτικών συναλλαγών που χρησιμεύουν για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες:

1. συναλλαγών σε μετρητά
2. τραπεζικών λογαριασμών & χρηματοθυριδών
3. ενέργειας επενδυτικών συναλλαγών
4. φορολογικών παραδείσεων ή άλλων διεθνών δραστηριοτήτων
5. μεμυημένων διοικήσεων τραπεζών ή τραπεζικών στελεχών και

6. χορηγήσεως δανείων.

Ο Ελληνικός νόμος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες θεσπίζει την υποχρέωση στα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να ενημερώνουν τον αρμόδιο φορέα, με την Ειδική Επιτροπή που είναι επιφορτισμένη με την εφαρμογή του, όταν θεωρούν ότι μια συναλλαγή είναι ύποπτη. Πιο συγκεκριμένα για κάθε πιστωτικό ίδρυμα και χρηματοπιστωτικό οργανισμό, όπως ορίζονται απ' το νόμο πρέπει να οριστεί ένα διευθυντικό στέλεχος στο οποίο τα άλλα διευθυντικά στελέχη και οι υπάλληλοι θα αναφέρουν κάθε μια συναλλαγή την οποία πιστεύουν πως είναι ύποπτη για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Φυσικά η Ελλάδα ακολουθεί τις 40 συστάσεις του FATF, Financial Action Task Force (ομάδα κρούσεως στον χρηματοπιστωτικό τομέα) όπως και οι περισσότερες χώρες, προκειμένου να γίνει καλύτερος ο συντονισμός του έργου που επιτελείται διεθνώς για την πάταξη του ξεπλύματος και έτσι να έχουμε αποτελεσματικότερη δράση και παράλληλα δυνατότερα αποτελέσματα. Τα διευθυντικά στελέχη που λαμβάνουν αναφορές για ύποπτες συναλλαγές είναι υποχρεωμένα να τις υποβάλλουν στον αρμόδιο φορέα.

Αν ο ειδικός φορέας θεωρήσει όντως ύποπτη τη συναλλαγή τότε υποχρεούται να διαβιβάσει τον φάκελο της υποθέσεως στον αρμόδιο εισαγγελέα.

Αν ο ειδικός φορέας δεν κρίνει ύποπτη τη συναλλαγή τότε αρχειοθετείται ο φάκελος και μπορεί να ανασυρθεί αν προκύψει κάτι άλλο που να σχετίζεται με την ίδια.

Ο Ελληνικός αρμόδιος φορέας πρέπει να συνεργάζεται απόλυτα με τους αντίστοιχους αλλοδαπούς φορείς για την παροχή κάθε δυνατής συνδρομής πάντα με βάση την αρχή της αμοιβαιότητας. Γι' αυτό οι υπάλληλοι του αρμόδιου φορέα θα πρέπει να έχουν την κατάλληλη γνώση αλλά και τη μελέτη λειτουργίας των αλλοδαπών φορέων, έτσι ώστε η αξιολόγηση, διερεύνηση, αρχειοθέτηση και διαβίβαση των πληροφοριών και στοιχείων να γίνεται ευκολότερα.

Ο αρμόδιος αυτός φορέας για να δουλεύει σωστά και να φέρνει τα επιθυμητά αποτελέσματα πρέπει βασικά να έχει κατάλληλο τεχνολογικό εξοπλισμό, ιδιαίτερα σε ότι αφορά την επικοινωνία του με το χρηματοπιστωτικό σύστημα και τις αρμόδιες αρχές καθώς επίσης να αξιοποιεί τη λειτουργία μιας βάσεως δεδομένων (DATA BASE). Επίσης τα μέλη της επιτροπής καθώς και οι υπάλληλοι να έχουν εμπειρία και γνώση σε υποθέσεις ξεπλύματος βρώμικου χρήματος για να μπορέσουν να εκτελέσουν ένα τόσο σημαντικό και εμπιστευτικό έργο.

Οι οδηγίες της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών αποτελούν ένα είδος «Εγκυκλίων» για να διευκολύνουν την εφαρμογή της νομοθεσίας για το ξέπλυμα χρημάτων, ενώ παράλληλα μας ενημερώνουν συνεχώς για το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, τις διαδικασίες που χρειάζονται για την εξακρίβωση της ταυτότητας των πελατών και ποια παραστατικά των συναλλαγών είναι απαραίτητα για να γίνει αρχειοθέτηση των πληροφοριών. Τέλος οι οδηγίες αυτές είναι παράλληλα και ένα πρόγραμμα ενημέρωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού με παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών.

Ο Ελληνικός νόμος συνεπής προς τις διεθνείς αρχές δικαίου είναι πολύ αυστηρός σε σχέση με τις υποχρεώσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών, όταν συνάπτονται συμβάσεις ή διενεργούνται συναλλαγές που είναι ύποπτες.

Ο νέος λοιπόν νόμος είχε τα εξής θετικά αποτελέσματα:

1. Βοήθησε τις τράπεζες στον εντοπισμό ύποπτων συναλλαγών κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.
2. Βελτίωσε ουσιαστικά το βαθμό συμμορφώσεως κάθε χρηματοπιστωτικού φορέα με το σύνολο των διατάξεων της τραπεζικής και χρηματοπιστωτικής νομοθεσίας.
3. Προάγει και στηρίζει της υγιείς χρηματοδοτικές πρακτικές και τεχνικές.
4. Μειώνει αισθητά τους κινδύνους μια τράπεζα να χρησιμοποιείται για παράνομες δραστηριότητες και τη διάπραξη απατών σε βάρος του.
5. Προστατεύει την υπόληψη, την καλή φήμη, το κύρος και την αξιοπιστία της Τράπεζας ή του συναλλακτικού οργανισμού.

6. Διασφάλισε τα συμφέροντα κάθε φορέα και ενίσχυσε την εμπιστοσύνη του επενδυτικού και συναλλακτικού κοινού στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ –ΕΞΑΓΟΡΕΣ)

Η δεκαετία του 1990 αποτελεί σημαντικό σταθμό για τον τραπεζικό κλάδο. Οι συγχωνεύσεις και οι εξαγορές ανθίζουν σε βαθμό που πραγματοποιούνται 2 κάθε μέρα. Την περίοδο 1990 με 1995 κυριαρχούν οι συγχωνεύσεις και εξαγορές τραπεζών μικρού μεγέθους. Ενώ την επόμενη πενταετία πρωταγωνιστικό ρόλο παίζουν οι μεγάλες τράπεζες . ορισμένοι βασικοί λόγοι που οδήγησαν το τραπεζικό σύστημα σ' αυτή την αλλαγή είναι η πρόοδος της τεχνολογίας , η ανάπτυξη νέων συστημάτων πληροφορικής , η αύξηση εποπτείας των τραπεζών καθώς και η απελευθέρωση και ενοποίηση των χρηματοπιστωτικών αγορών.

Το φαινόμενο των συγχωνεύσεων και των εξαγορών είχαν σαν αποτέλεσμα την ενίσχυση του ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών . Για την απόκτηση καλύτερης ανταγωνιστικής θέσης απαιτείτε αποτελεσματικότητα , ευρύτερο φάσμα υπηρεσιών , αλλά και οικονομίες κλίμακας .

Με τον όρο αποτελεσματικότητα εννοούμε τόσο του κόστους , όσο και των κερδών βραχυπρόθεσμα ενώ μακροπρόθεσμα την τεχνολογική αποτελεσματικότητα. Η αποτελεσματικότητα κόστους επέρχεται από την ελαχιστοποίηση του κόστους δεδομένων τιμών των παραγωγικών συντελεστών και για δεδομένο επίπεδο προσφερόμενων υπηρεσιών. Η αποτελεσματικότητα κερδών επέρχεται από την μεγιστοποίηση των κερδών της για δεδομένο συνδυασμό παραγωγικών συντελεστών και τιμών προσφερόμενων υπηρεσιών. Η τεχνολογική αποτελεσματικότητα επέρχεται όταν αποκτάται το άριστο μέγεθος και παράγεται ο άριστος συνδυασμός υπηρεσιών με τις δεδομένες τιμές των παραγωγικών συντελεστών της τράπεζας .

Στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα οι συγχωνεύσεις και οι εξαγορές άρχισαν να γίνονται πραγματικότητα την δεκαετία του 90 , ενόψει της ένταξης της χώρας μας στην ευρωπαϊκή νομισματική ένωση. Έτσι έχουμε μεγάλη αποτελεσματικότητα κόστους και κερδών για τις μικρού και μεγάλου μεγέθους τράπεζες, διότι η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται από πτώση του

βαθμού συγκέντρωσης άρα έχουμε αύξηση του ανταγωνισμού . ενώ οι ελληνικές τράπεζες πριν από την δεκαετία του 1990 εμφάνιζαν μικρότερη αποτελεσματικότητα κόστους λόγω υψηλού αριθμού εργαζομένων στις τράπεζες και χαμηλότερη αποτελεσματικότητα κερδών λόγω κόστους παραγωγικής εργασίας .

Η ελληνική τράπεζα του μέλλοντος θα είναι μεγάλη και εξειδικευμένη. Θα είναι μεγάλη γιατί έτσι θα μπορεί να γίνει πλήρη εκμετάλλευση των πλεονεκτημάτων που έχουν οι συνεργίες που δημιουργούνται από συγχωνεύσεις και εξαγορές ενώ τα μειονεκτήματα που θα δημιουργηθούν λόγω μεγάλου μεγέθους θα τα αντιμετωπίσει με την εξειδίκευση που θα έχει το κάθε τμήμα της τράπεζας. Έτσι θα έχουμε έναν νέο τύπο τράπεζας , ο οποίος θα μπορεί να ικανοποιήσει περισσότερες και καλύτερα τις ανάγκες των πελατών της , αλλά θα μπορεί να δραστηριοποιηθεί και σε άλλες αγορές εκτός των συνόρων της .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Στεριώτης Π. Κ. , Χρήμα και διεθνές τραπεζικό σύστημα (1991),
σελ: 148 -155
2. Χατζή Ν. Β. , Ελληνικό τραπεζικό σύστημα – Δομή – Εξέλιξη και
ανασταλτικοί παράγοντες εκσυγχρονισμού του (1998),
σελ:1 – 17
3. Ρεκτούλη Π. Α. , Πιστωτικά ιδρύματα και η προοπτική τους (1996) ,
σελ : 20 – 30 , 64 – 67
4. Μουζάκη Δ. Μ. , Σύγχρονες μορφές τραπεζικών υπηρεσιών, (2004) ,
σελ: 8 – 18 , 50 – 58
5. Κιόχος Π. Α. , Παπανικολάου Γ. Δ. , Χρήμα – πίστη – τράπεζες ,
(1998) , σελ: 53, 62, 226
6. Ρεπούσης Σπύρος "Τραπεζικές Πιστοδοτήσεις", Εκδόσεις Σάκκουλα,
Αθήνα (2004)
7. Τραγάκης Γεώργιος "Οργανωμένο Έγκλημα και Ξέπλυμα Βρώμικου
Χρήματος", Έκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη Χάρης Καρατζάς, Αθήνα
8. Αλεξάκης Παναγιώτης - Γιαννίσης Τάσος κτλ. "Απελευθέρωση
Αγορών και Μετασχηματισμοί στο Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα",
Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα
9. www.hba.gr
10. www.bankofgreece.gr
11. www.ethniki.gr
12. www.emporiki.gr
13. www.ate.gr

